

parlament

bkk 1. /az országgyűlés...47. folyt./-Lm

javitások:

36. folyt. második bek. utolsóelötti sora helyesen a következő:

... s míg 1957-ben 100 élveszületésre 74....

43. folytatás első bek. 11. sora helyesen a következő:

ilyenféle fonák módszereket elkerülendő

/mti/

--

18.30/-n
11.11.2000

-48-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 25.

bb 1. tizenhárom új színész - hatan budapesten kezdik első évadjukat

is sze vm cz 1966. június 25.

a színház- és filmművészeti főiskolán az idén tizenhárom színész fejezte be tanulmányait. várkonyi zoltán osztályfőnök hallgatói néhány nap múlva kapják meg diplomájukat, de már mindegyikük aláírta szerződését a jövő évadra. hatan budapesti színháznál kezdik pályájukat, egy fiatal színész továbbra is a főiskola hallgatója marad, - iglódi istván ugyanis tovább tanul a rendező szakon - a többiek pedig vidékre kerültek. a közönség nagyrésztük már ismeri, látta őket kisebb-nagyobb szerepekben a budapesti színpadokon, a filmvászonon, a televízió képernyőjén, hallotta őket a rádióban és a különböző szinkronizált filmek szerepeiben.

két lány és négy fiú lesz fővárosi színház tagja. dőry virágot, kovács istvánt és tahi tóth lászlót a vígszínház szerződtette. mindhárman játszottak már itt mint főiskolások a „john gabriel borkmannban”, „az udvari kalap”, -ban, a „trójai nőkben”, és a „film forgatunk”, -ban. tahi tóth lászló a „szerelmes biciklisták”, című film festőjének életrekelésével lett népszerű a közönség és első sorban a fiatalok körében, kovács istván pedig most játsza élete első film-főszerepét. ő alakítja várkonyi zoltán rendező most készülő filmjében jókai romantikus hőst, kárpáthy zoltánt. a madách színház fedezte fel és szerződtette le huszty pétert, aki mint főiskolás több szerepet játszott a színház produkcióiban. voith ági első filmjét, az „első esztendő”, -t az elmúlt hetekben tüzték műsorra a mozik és ezzel a premierrel egyidőben volt a józsef attila színházban is első fellépése. a kaktusz virága, című zenés vígjáték egyik női főszerepét játssza és a jövő évadtól az angyalföldi színház tagja. konrád antal, a főiskolások utolsó vizsgálódásának, a „kék szakáll”, -nak címszereplője a nemzeti színház együttesének tagja lett.

az osztály többi hallgatója vidéken kezdi első évadját. szakács eszter és csernák árpád debrecenbe, káldy nóra és ujrėti lászló miskolcra, vajda mártá pécsre, kránitz lajos pedig szolnokra szerződött.

/mti/

2000

--

-1-

bb 2. géppel vágják a hinárt a keszthelyi öbölben
vid sze vm ká

1966. június 25.

a balaton nyaralóhelyein minden nyáron sok gondot okoz a partközeli vízterületeken elburjánzott hinár. a legnagyobb hinárfoltokat a keszthelyi öbölben lehet látni. a keszthelyi strandoknál, a csónakázó és vitorlázó területeken ezért géppel aratják a balaton vizének zöld termését. a vágószerkezettel ellátott különleges építésű uszójárművek segítségével már a szezon elejére sikerült megtisztítani a hinártól az öböl legfontosabb vízterületeit./mti/

- . -

bb 3. balatonalmádiba, sopronba egerbe indít különvonatokat
julusban az ibusz

i tz gk vm ki

1966. június 25.

az ibusz júliusban is elindítja vasárnapi különvonatait. a tervek szerint balatonalmádiba a hónapnak mind az öt vasárnapján megy különvonat. ezenkívül 3-án és 17-én sopronba, 24-én pedig egerbe utazhatnak el a turisták az ibusz különvonatain.

a különvonatokon való részvételre mindig az előző héten, hétfőtől csütörtök délig lehet jelentkezni az ibusz-irodáknak./mti/

- . -

bb 4. 230 000 turista fogadására készült fel az idén az ibusz
fizetővendégszolgálat

i tz gk vm ki

1966. június 25.

biztatóan alakul ebben az évben az ibusz fizetővendég-szolgálatának forgalma.

az ibusz nyilvántartásában országosan ma már kereken ötezer szoba és azokban körülbelül tizenegyezer ágy szerepel, amelyeket felajánlhatnak a szállást kereső külföldi vagy belföldi turistáknak. a szobáknak körülbelül a fele, hozzávetőleg 6.000 ágygal a balaton mellett a többi a hegyvidékeken, gyógyfürdőhelyeken stb. várja a vendégeket. a balaton körül zömmel első osztályú szobákat jelöltek ki a fizetővendégek fogadására de azért itt is biztosítottak megfelelő számban másodosztályú, tehát fürdőszoba nélküli szállásokat is a szerényebb igényű turistáknak. azokon a hegyvidéki, magaslati üdülőhelyeken, amelyeknek a közművesítése még a jövő feladata, természetesen csak másodosztályú szállást adhatnak, de az ilyen szobák bérleti díja is lényegesen alacsonyabb.
/folyt.köv./

2. oldal

/bb 4. 230 000 turista.....1.folyt./vm

jelenleg a balatonnál is és a gyógyfürdőhelyeken is, körülbelül a szobák felében benn laknak már a vendégek. a két „igazi, nyári hónapra pedig a fekvőhelyek kétharmadát kötötték már le a hazai és a külföldi üdülővágyók. a külföldi forgalom növekedését elősegítette az is, hogy ma már a legtöbb szocialista ország turistái otthon, saját hazájuk valutájában fizethetik be a szobadíjakat az ibusz-szal kapcsolatot tartó idegenforgalmi irodáknál, s így már kész utalvánnyal érkeznek ide a meghatározott címre.

tavaly az ibusz statisztikái szerint ezeket a szálláslehetőségeket 192 000 fizetővendég vette igénybe egyúttal csaknem 460 000 napra. minthogy azóta az ágyak számát körülbelül 20 százalékkal sikerült az ibusz-nak megnövelnie, remény van arra, hogy ebben az évben már 230 000 turistát tudnak hozzávetőleg 550 000 napon át vendégül látni ezekben a tiszta, szépen gondozott, minden igényt kielégítő magánlakásokban./mti/

- . -

bb 5. megnyílt a budai járás uttörőinek balatoni tábora

1966. június 25.

vid gö vm cz

régi vágya valósult meg a budai járás fiataljainak: balatonfenyvesen megnyílt az állandó uttörőtáboruk. az építkezést tavaly kezdték meg. a legtöbb létesítményt, a faházakat, a mólót s a berendezési tárgyak zömét a járás üzemének dolgozói készítették el társadalmi munkában. az első csoport, 150 uttörő és kisdobos már birtokába vette a tábort, s augusztus végéig tíz napos turnusokban, újabb ezer gyermek követi őket./mti/

- . -

bb 6. néhány napon belül elkészül az emke aluljáró új főgyűjtőjének földeme - a rókus kápolna alatt dolgoznak a földalatti építési

1 hbj/pm szb ki

1966. június 25.

a rákóczi út - nagykörut kereszteződésében húzódó főgyűjtő boltozatát - mint ismeretes - újszerű műszaki megoldással, kőfürészekkel valósággal felszeletelték és a körülbelül egy méter széles téglaboltozat íveket egyenként autódaruval eltávolították. az aluljáró építési időközben szélesítették a főgyűjtő alapzatát és vasbetonból kialakították a főgyűjtő új oldalfalait. az átépítés befejezéshez közeledik. ezekben a napokban készül el a főgyűjtő földeme, amely egyben az aluljáró alapja lesz. zsaluzzák már az aluljáróból a rákóczi uti villamos peronszigetre vezető feljárót is.

a főgyűjtő átépítése során a dolgozók számottevő előnyt szereztek és így előreláthatólag - ha az időjárás nem szól közbe - az eredeti határidő előtt készül el budapest új létesítménye.

ezzel egyidejűleg jól halad a blaha Lujza téri földalatti állomás építése is. elkészült a felszín alá süllyesztett óriás vasbetonszekerényt és a 30 méter mélyben levő mélyállomást összekötő ferde alagút, - a lejtakna - amelybe a mozgólépcső kerül. a ferde alagút átmérője 8 méter, tübbingekkel, öntöttvas elemekkel bélelték. a mélyállomást és a ferde alagutat a következő hónapokban szigetelik. ez eléggé hosszadalmas munka, hiszen minden egyes csavart vízzáró miányag réteggel kell bevonni.

a földalattinak a deák tér - népstadion állomás közötti szakasza 100 méter híján elkészült. a 100 méteres szakaszon, az astoria és a blaha Lujza téri állomás között a rendkívül rossz talajviszonyok ellenére is a vártnál jobban halad az alagút építés. az astoria állomástól kiindulva, a blaha Lujza tér felé haladva a földalatti építési már a rókus kápolna alá értek. mind a fizikai, mind pedig a műszaki dolgozók eredményes munkáját igazolja az alagút építés gyors előrehaladása és az a tény, hogy eddig a geodéziai műszerek a felszínen semmiféle talajmozgást nem mutattak. /mt1/

8.35/1

-4-

mtk

bb 7. szakfolyóirat a ebtenyésztőknek

sze szb ká

1966. június 25.

a kutyakedvelők és ebtenyésztők régi kívánsága teljesült: július 1-től havonta megjelenik a kutya című folyóirat. már az első szám rendkívül sok színes, érdekes és hasznos olvasnivalót tartalmaz. a kutya című folyóirat mélynyomással, szép kivitelben készül, 32 oldal terjedelemben, csaknem 50 képpel. szakírók, írók, újságírók tudósítanak hazai és nemzetközi kiállításokról, eseményekről, a magyar kutyafajták iránti világszerte megnyilvánuló érdeklődésről. a lap első száma közli történetek a kutyáról című pályázati felhívást. /mt1/

..-

bb 8. a világhírű v. csabukiani állami- és lenin-díjas művész vezetésével érkezik a szegedi szabadtéri játékokra a gruz balett

vid pm szb -cz

1966. június 25.

a szegedi szabadtéri játékokon az elmúlt években nagy sikerrel vendégszerepelt moszkvai nagyszínház és nyemirovics-dancsenko színház művészei után az idén a gruz állami opera és balettszínház táncosai vendégszerepelnek hazánk legnagyobb szabadtéri színpadán, a dóm téren. az együttes a világhírű v. csabukiani művészeti vezetésével érkezik a magyarországi turnéra. v. csabukiani a macsavariani otellojában és d. toradze gordájában is főszerepet táncol majd szegeden.

a gruz balettkar első előfutáraiként most szegedre látogatott r. t. vahtangov, a gruz szszk művelődésügyi minisztériuma nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője és i. a. aszkuravan, a tbiliszi színház fődizsziplézője és jelmeztervezője. a vendégszereplés előkészítéséről, a diszletek kivitelezéséről tanácskoznak a játékok művészeti vezetőivel.

r. t. vahtangov a szegedre készülő együttesről az mti munkatársának elmondotta, hogy a gruz nemzeti balett tulajdonképpen fiatal. megteremtője az idén szegeden is fellépő v. csabukiani, a szovjetunió népművésze, állami- és lenin-díjas művész, aki nemcsak kitűnő táncos és rendező, hanem egy egész nemzedéket nevelő táncpedagógus is. mai balett együttesük 85 tagu. közülük 35-en magasabb állami kitüntetések, művészeti címek birtokosai. évenként általában két, egész estét betöltő balettel lépnek közönségük elé. ezen kívül az operákban és koncerteken szerepelnek.

/folyt. köv./
8.40/1

-5-

mtk

bb 6. néhány napon belül elkészült az emke aluljáró új főgyűjtőjének földeme - a rókus kápolna alatt dolgoznak a földalatti építők

1 hbj/pm szb ki

1966. június 25.

a rákóczi út - nagykörut kereszteződésében húzódó főgyűjtő boltozatát - mint ismeretes - újszerű műszaki megoldással, kőfürészekkel valósággal felszeletelték és a körülbelül egy méter széles téglaboltozat íveket egyenként autódaruval eltávolították. az aluljáró építők időközben szélesítették a főgyűjtő alapzatát és vasbetonból kialakították a főgyűjtő új oldalfalait. az átépítés befejezéshez közeledik. ezekben a napokban készül el a főgyűjtő földeme, amely egyben az aluljáró alapja lesz. zsaluzzák már az aluljáróból a rákóczi uti villamos peronszigetre vezető feljárót is.

a főgyűjtő átépítése során a dolgozók számottevő előnyt szereztek és így előreláthatólag - ha az időjárás nem szól közbe - az eredeti határidő előtt készül el budapest új létesítménye.

ezzel egyidejűleg jól halad a blaha Lujza téri földalatti állomás építése is. elkészült a felszín alá süllyesztett óriás vasbetonszekerényt és a 30 méter mélyben levő mélyállomást összekötő ferde alagút, - a lejtakna - amelybe a mozgólépcső kerül. a ferde alagút átmérője 8 méter, tübbingekkel, öntöttvas elemekkel bélelték. a mélyállomást és a ferde alagut a következő hónapokban szigetelik. ez eléggé hosszadalmas munka, hiszen minden egyes csavart vízzáró miányag réteggel kell bevonni.

a földalattinak a deák tér - népstadion állomás közötti szakasza 100 méter híján elkészült. a 100 méteres szakaszon, az astoria és a blaha Lujza téri állomás között a rendkívül rossz talajviszonyok ellenére is a vártnál jobban halad az alagút építés. az astoria állomástól kiindulva, a blaha Lujza tér felé haladva a földalatti építők már a rókus kápolna alá értek. mind a fizikai, mind pedig a műszaki dolgozók eredményes munkáját igazolja az alagút építés gyors előrehaladása és az a tény, hogy eddig a geodéziai műszerek a felszínen semmiféle talajmozgást nem mutattak. /mti/

8.35/j

-4-

mti

bb 7. szakfolyóirat a ebtenyésztőknek

sze szb ká

1966. június 25.

a kutyakedvelők és ebtenyésztők régi kívánsága teljesült: július 1-től havonta megjelenik a kutya című folyóirat. már az első szám rendkívül sok színes, érdekes és hasznos olvasnivalót tartalmaz. a kutya című folyóirat mélynyomással, szép kivitelben készül, 32 oldal terjedelemben, csaknem 50 képpel. szakírók, írók, újságírók tudósítanak hazai és nemzetközi kiállításokról, eseményekről, a magyar kutyafajták iránti világszerte megnyilvánuló érdeklődésről. a lap első száma közli történetek a kutyáról című pályázati felhívást. /mti/

.-.

bb 8. a világhírű v. csabukiani állami- és lenin-díjas művész vezetésével érkezik a szegedi szabadtéri játékokra a gruz balett

vid pm szb -cz

1966. június 25.

a szegedi szabadtéri játékokon az elmúlt években nagy sikerrel vendégszerepelt moszkvai nagyszínház és nyemirovics-dancsenko színház művészei után az idén a gruz állami opera és balettszínház táncosai vendégszerepelnek hazánk legnagyobb szabadtéri színpadán, a dóm téren. az együttes a világhírű v. csabukiani művészeti vezetésével érkezik a magyarországi turnéra. v. csabukiani a macsavariani otellojában és d. toradze gordájában is főszerepet táncol majd szegeden.

a gruz balettkar első előfutáraiként most szegedre látogatott r. t. vahtangov, a gruz szszk művelődésiügyi minisztériuma nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője és i. a. aszkuravan, a tbiliszi színház fődizsziplézője és jelmeztervezője. a vendégszereplés előkészítéséről, a diszletek kivitelezéséről tanácskoznak a játékok művészeti vezetőivel.

r. t. vahtangov a szegedre készülő együttesről az mti munkatársának elmondotta, hogy a gruz nemzeti balett tulajdonképpen fiatal. megteremtője az idén szegeden is fellépő v. csabukiani, a szovjetunió népművésze, állami- és lenin-díjas művész, aki nemcsak kitűnő táncos és rendező, hanem egy egész nemzedéket nevelő táncpedagógus is. mai balett együttesük 85 tagu. közülük 35-en magasabb állami kitüntetések, művészeti címek birtokosai. évenként általában két, egész estét betöltő balettel lépnek közönségük elé. ezen kívül az operákban és koncerteken szerepelnek.

/folyt. köv./
8.40/j

-5-

mti

bb 8. /a világhírű.... 1. folyt./- szb

a gruz balett tagjai nagy örömmel fogadták a szegedi meghívást. elsősorban azért, mert a teljes együttesnek ez lesz első külföldi vendégszereplése. eddig ugyanis társulatuknak csak egy-egy része csabukiani vezetésével járt más országokban, többek között észak- és dél-amerikában, Angliában és Ausztriában. a szegeden bemutatásra kerülő produkciókat most a dóm téri környezetnek és méreteknak megfelelően alakították át. ezzel az átdolgozott változattal, lényegében szegedi programjukkal - az Otelloval és a gordával - lépnek fel ősszel párizsban is, ahova szintén meghívást kaptak.

az együttes már teljesen felkészült a szabadtéri játékokon való szereplésre. minthogy azonban a szegedi színpad lehetőségeit most személyes látogatásuk alkalmával ismerték meg teljesen, néhány tervezett színpadi beállítást megváltoztatnak. szegeden vaszy viktor karmester vállalta a játékok zenekarának betanítását, ami jelentős munkát kíván, hiszen mindkét balett zenéje - bár mai hangvételű muzsika - népi, nemzeti elemekre épül. a szegedi előadásokon a karmester egyébként v. paliasvili lesz.

- az impozáns méretek mély benyomást tettek rám. az itt korábban vendégszerepelt moszkvai művészekről már sokat hallottunk a szegedi szabadtéri játékokon bemutatott nagyszabású produkciókról, mégis most érezzük igazán, milyen jelentős feladat e szabadtéri színház deszkáin fellépni - mondotta többek között r. t. vahtangov. /mti/

bb 9. rendkívül sikeresnek tartom a budapesti ensz-szemináriumot - edward lawson nyilatkozata

t fe/sze szb -cz

1966. június 25.

a magyar tudományos akadémián megrendezett ensz szeminárium résztvevői két héten át tanácskoztak arról a kérdésről, hogyan érvényesülhet a leghatékonyabban az állampolgárok joga a helyi igazgatásban. edward lawson, az ensz emberi jogok bizottságának helyettes igazgatója, aki az ensz főtitkárnak képviselőjeként vett részt a budapesti ülésen, a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában a következőképpen foglalta össze a tanácskozás jelentőségét:

/folyt.köv./

9. 00/j

-6-

mti

bb 9. /rendkívül sikeresnek... 1. folyt./- szb

- a budapesti szemináriumot rendkívül sikeresnek tartom elsősorban azért, mert ez volt az első olyan szeminárium, amely az emberi jogokat a maguk összességében vizsgálta és vitatta meg, beleértve a politikai, szociális és kulturális jogokat is. meggyőződésem, hogy a szemináriumról szóló jelentés, amelyet az osztrák delegátus terjeszt majd elő a hétfői záróülésen, mintaképpül szolgál majd a többi, a hasonló tárgykörben, a világ más részeiben megrendezésre kerülő regionális szemináriumoknak.

- már maga az a tény, hogy a budapesti szemináriumon 24 ország hetven képviselője vett részt, - s köztük a különböző országok államigazgatásában vezető funkciót betöltő személyiségek és szakemberek, valamint számos nemzetközi szervezet is elküldte megfigyelőjét, - arról tanuskodik, hogy a szemináriumon megvitatott kérdéskomplexum iránt milyen nagy volt az érdeklődés.

- a vita az egyes napirendi pontok fölött igen értékes és rendkívül magas színvonalú volt. központi kérdésként szerepelt a felszólalásokban, s ezt külön ki kell emelnem, hogy a helyi államigazgatási szervek miként segíthetik elő és hogyan védelmezhetik az ensz által 1948-ban elfogadott emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozatban lefektetett alapvető jogokat. a szeminárium egy másik igen fontos vitatott kérdése volt: melyek azok a leghatékonyabb módszerek, amelyekkel az állampolgárok mindszélesebb rétegeit bevonhatják az államigazgatásba. ezzel és a többi napirenden szereplő kérdéssel kapcsolatban számos értékes javaslat hangzott el és hiszem, hogy a jelen levő szakértők munkáikban ezeket a hasznos tapasztalatokat értékesíteni fogják, ami végső soron a szeminárium alapvető célkitűzése volt.

- az álláspontok néhány kérdésben eltértek egymástól, de ugyanakkor olyan fontos állampolgári jog tekintetében, mint például a demokratikus választójog érvényesítése - a különböző korlátozások, hátrányos megkülönböztetések, cenzusok megszüntetése - a vélemények közel kerültek egymáshoz, a szemináriumon egyetértés alakult ki. e jogok gyakorlati megvalósításában, illetve módszereiben már különböző megoldások merültek fel a szeminárium résztvevőinek felszólalásaiban.

/folyt.köv./

9. 00/j

-7-

mti

bb 9. /rendkívül sikeresnek... 2. folyt./- szb

- a budapesti szeminárium, amely az ensz által megrendezett eddigi szemináriumok közül a legsikeresebb volt, eredményét nagymértékben a magyar kormány segítségének és gondos előkészítő munkájának köszönheti, amelyért mind a résztvevők, mindpedig az ensz titkársága őszinte hálát érez.

- a szeminárium zsufolt programja ellenére is alkalmmal nyílt megismerni az önök szép fővárosát és azt a vendégszeretetet, amelyben bennünket részesítettek. mindaz, amit láttam, mély benyomást keltett bennem - mondotta befejezésül nyilatkozatában Edward Lawson. /mti/

bb 10. „önellátó,, uttörőtábor a bükkben

vid sze szb -cz

1966. június 25.

Hajdu-bihar megye biharkeresztesi és berettyóújfalusi járásában az uttörők ötletes módon szervezték meg a nyári táborát. évközben a fiatalok termelőszövetkezetekben vállaltak kisebb munkákat, s fizetség fejében természetbeni járandóságot kértek, - a nyári időre. így következett be az, hogy amikor megnyitották a bükkben garadnán a két járás közös nyári táborát, akkor az uttörőkkel együtt szövetkezeti teherautók is a helyszínre mentek. baromfit és birkákat szállították a munkadíj fejében a szövetkezetek az uttörőknek. a táborhely mellett baromfitelepet létesítettek és birkákat legeltetnek a tábor ügyeletesei. mire eljön az iskolai év kezdete - mert addig tart a váltós-rendszerű nyári uttörőtáborozás - nemcsak a baromfiól marad üresen, hanem az „önellátó,, tábornak nem lesz egyetlen birkája sem. /mti/

bb 11. fonodai bér munka az ndk részére

i sz/tné szb ki

1966. június 25.

Ujzserű feladatra vállalkozott a magyar pamutipar, pontosabban a pamutfonóipari vállalat. az ndk textiliparának és külkereskedelmének szakemberei a kgst közvetítésével azzal a kéréssel fordultak a magyar textilipar vezetőihez, hogy nyújtsanak segítséget az ndk textilipara számára a fonálhiány enyhítésében. /folyt. köv./

9.06/1

-8-

PK

bb 11. /fonodai bér munka... 1. folyt./- szb

az ndk-ban ugyanis a meglehetősen munkaigényes pamutfonálból pillanatnyilag nem tudnak elegendőt gyártani és szükségük lenne bér munkában történő fonásra, illetve cernázásra. az alapanyagról, a gyapotról az ndk gondoskodik, s így csak a munkát kell exportálni. az ajánlat tehát kedvező a népgazdaság, a magyar fonóüzemek és az ndk textilipara számára is. a létrejött megállapodás alapján a magyar ipar ezer tonna fonál gyártását vállalta.

az ndk részére az onnan kapott gyapotot a kaposvári textilművek dolgozza fel. az első szállítmányokat, egy-egy vonalon fonalat és cernát a napokban küldik el, s az év végéig a német demokratikus köztársaság textilgyárai számára annyi fonalat készítenek, amiből mintegy nyolc millió négyzetméter pamutkelmét szőhetnek. a bér munka elvégzéséhez a termelés át-csoportosításával részben szabad fonodai kapacitást vesz igénybe a pamutfonóipari vállalat, részben pedig úgy oldják meg a feladatot, hogy a hazai üzemek kevesebb fonalat kapnak és ezáltal fonalkészleteiket csökkenthetik. /mti/

bb 12. új aknát fúrnak a halimbai bauxitbányában

vid pm/szb szf

1966. június 25.

Halimbán, ahol a bauxitbányában nemrég elkészült az első furással mélyített hazai akna, megkezdtek a második ilyen akna süllyesztését. a wirth típusú furóberendezést a szakemberek kocsikon költöztették át az új aknafúrás kitűzött helyére és már fel is állították. két méter átmérőjű aknát süllyesztenek le a víztároló kőzetekig és az aknán keresztül szivattyúzzák majd felszínre a bányászok által veszélyeztetett földalatti karsztvizet.

az első vizaknát két és fél hónap alatt készítette el a korszerű gép. a tapasztalatok felhasználásával az új akna építési idejét csökkenteni akarják. /mti/

9.12/1

-9-

PK

bb 13. sás és nádirtás repülőgépről

vid sze szb ká

1966. június 25.

a szabolcs-szatmár megyei erdőháton az elmúlt két évben több mint négyszázötven napig borították talajvizek a termelőszövetkezeti földek egy részét: mocsarak keletkeztek, az eddig termékeny földeken is „megvetette lábát”, a nád, a káka, és a háromélű sás. a rendkívül szívós gyomok veszélyeztették a rizstermelést, ezért repülőgépes permetezéssel próbálkoztak, a munka sikerrel járt, hétszáz holdról teljesen kiirtották a sást, a kákát, a gyéként és a kakasláb fűvet. a rizs gyommentesen, szépen fejlődik, erőteljes szárat és bugát nevel. /mti/

bb 14. napi kétszeres teljesítménnyel készülnek a dunaujvárosi hengerészek üzemik első születésnapjára

vid pm szb szf

1966. június 25.

július 4-én lesz egy éve a dunai vasmű hideghengerműve üzembe helyezésének. a közelgő születésnapjára jó termelési eredményeket szeretnének felmutatni a dolgozók a pártkongresszusi versenyben. a céljuk az, hogy évi tervük esedékes részén felül 9 000 tonna finomlemez gyártsanak az évfordulóra. jelenleg már több mint 7 000 tonnánál tartanak.

a nagymennyiségű többlet termeléssel 90 millió forint, a minőségjavítással, valamint a műszaki és gazdasági mutatók tervezettnél jobb teljesítésével 60 millió forint hasznot hoznak a népgazdaságnak. elhatározták, hogy július 4-ig a meleghengermű 16 kikészítő üzemi dolgozójának segítségével naponta kétszeres tervet teljesítenek. /mti/

bb 15. már virágzik a korai szegedi 84-es hibrid kukorica

vid sze szb ká

1966. június 25.

a déltal-földi mezőgazdasági kísérleti intézet tábláin virágzik az újfajta hibridkukorica, a szegedi 84-es. fehér károly, az intézet osztályvezetője sokévi nemesítési és keresztezési munkával állította elő ezt a fajtát. /folyt.köv./

7.23/1

-10-

MA

bb 15. /már virágzik... 1. folyt./- szb

az április végén vetett kukorica már másfél méter magas, jóval nagyobb a köztermesztésben levő fajtáknál. a nemesítőt az a cél vezette, hogy olyan kukoricát nyerjen, amely az alföld szélsőséges éghajlati viszonyai között is bőven és biztonságosan terem. az eddigi fajtáktól elsősorban abban különbözik, hogy bár nagyon korai, mégis szárazságtűrő. ez a két tulajdonság ugyanis nem szokott együttjárni. nemcsak tavasszal vethető, hanem az őszi árpa betakarítása után is, öntözéses körülmények között, teljesen beérleli a csöveget, jó szemtermést ad.

a szakemberek nem csupán a hazai termelésben, várnak sikereket a legújabb szegedi hibridkukoricától, hanem a rövidnyaru nyugati országok gazdaságainak érdeklődésére is számítanak. mivel százöt nap alatt beéri, vetőmagja exportcikk is lehet. /mti/

bb 16. közlekedési balesetek

fe/pm szb -cz

1966. június 25.

a 3. kerületben, az árpád fejedelem utja 63. számú ház előtt schubert istván 49 éves gépkocsivezető személygépkocsijával elütötte somlai árpád 12 éves iskolai tanulót, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

biatorbágyon egy villamos mozdony halálra gázolta nagy mária 29 éves segéd munkást.

a 19. kerületben a vörös hadsereg utja és táncsics ut kereszteződésénél pécsi tiber 18 éves technikus motorkerékpárjával elütötte liptai istvánné 77 éves nyugdíjast, budapesti lakost, akit súlyos sérüléssel szállították kórházba.

az 5. kerületben, a kálmán utca és a vadász utca kereszteződésénél izsa lajos 45 éves kovács motorkerékpárjával összeütközött egy 70 jelzésű trolibuszal. práder antalné 37 éves szabász budapesti lakos, a motorkerékpár pótutasát súlyos sérüléssel szállították kórházba.

az 5. kerületben a józsef attila utca és a nádor utca kereszteződésénél örkényi tamás 26 éves rádióműszerész motorkerékpárjával összeütközött egy tehergépkocsival. a karambol következtében a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült. /mti/

10.05/- szb

-11-

MA

szervezőségekre figyelmébe!

szb -cz

1966. június 25.

a mai bb 8. számú hírünk: /a világhírű v. csabukiani.../ második bekezdésének hatodik sora helyesen:
... kivitelezéséről tanácskoztak a játékok... stb.

ugyanezen hír harmadik bekezdése előtt kérjük a következő szöveget beiktatni:

... a szovjet vendégek elutazása előtt r.t. vahtagov a szegedre készülő együttesről... /mti/

bb 17. három öröklakás, két személygépkocsi, összesen 1 137 nyereség a Lottó hétfői jutalom sorsolásán

1 kf/kf szb ki

1966. június 25.

a Lottó júniusi jutalom sorsolását június 27-én, hétfőn nádor utcai székházában rendezik a sportfogadási és Lottó igazgatóság.

főnyereségként a 11. kerületi mohai úton épülő társasház egyik háromszobás és két kétszobás, kertes öröklakása, valamint két trabant limousine személygépkocsi jut a legszereztebb Lottózóknak. a nyereséglistát külföldi társasutazások gazdagítják. tizenöt-tizenöt nyertes másodmagával Moszkvába, Leningrádba utazhat. két kétszemélyes jaltai, ezenkívül 13 szabadon választható busz társasutazást is kisorsolnak. nem hiányoznak a nyereség jegyzékről az eddigi hagyományos vásárlási utalványok, szobaberendezések, televízió- és rádiókészülékek, motorkerékpárok, hűtőgépek és egyéb háztartási gépek sem.

a hétfői tárgynyereség sorsolásán a 25. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

11.30/j

-12-

bb 18. a lakosság figyelmébe!

szb -cz

1966. június 25.

a belügyminisztérium közlekedésrendészeti csoportfőnöksége és a kpm autóközlekedési főosztálya felhívja a lakosság figyelmét, hogy a megépült és a forgalomnak már átadott autópálya és autópályák forgalmi rendjét a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter kérésére kiegészítő rendeletben szabályozta. a rendeletet 1/1966 /vi.24./ bm.-kpm. szám alatt a magyar közlöny 1966. június 24-i számában hirdették ki.

a rendelet meghatározza az autópálya és autópályák fogalmát, az itt alkalmazott közúti jelzőtáblákat és utburkolati jeleket, valamint a forgalmi szabályokat.

jelenleg autópályának minősül az m 1.sz. győr-bécs-i ut egyelőre budapest és tatabánya közötti, illetőleg az m 7-es sz. balatoni utnak egyelőre martonvásárig kiépített szakasza. ez a két út törökbálintnál egyesül és ezeknek budapestre bevezető szakasza autópálya. az autópályát és az m 7-es autópályát sem vasút sem más út szintben nem keresztezi. az autópályán a forgalom menetirány szerinti elválasztott külön uttesteken bonyolódik le.

az autópályán és autópályákon kizárólag gépkocsik és motor-kerékpárok közlekedhetnek. e gépjárművek gyors és zavartalan haladását nemcsak az út megfelelő vonalvezetése és kiépítése biztosítja, hanem különböző korlátozások és tilalmak is. ezeket az utakat az említett gépjárműveken kívül más motoros-emberi vagy állati erővel vont járművek /kézikocsi, kerékpár, segédmotoros kerékpár, lovaskocsi, dömper, traktor, mezőgazdasági vontató, mezőgazdasági és egyéb munkagép, láncfalpas, botkormányos és vasabronccsal felszerelt jármű/ gyalogosok, lovasok, hajtott vagy vezetett állatok nem vehetik igénybe.

autópályán és autópályán gyalogos nem tartózkodhat és nem haladhat keresztül. kivétel az autópályán olyan szakasza, ahol felül-, vagy aluljáró nincs. ilyen helyeken a legrövidebb áthaladást biztosító irányban a gyalogos átmehet, de csak a járművek keresztező forgalmának lebonyolítására létesített csomópontban /kereszteződésben/.

/folyt.köv./

11.37/j

-13-

bb 18. /a lakosság... 1. folyt./- szb

az autópálya és az autótutak szélén levő fehér szegélyvonal /optikai vezetősáv/ a biztonságosabb tájékozódást és vezetést hivatott elősegíteni, egyben választóvonal a forgalmi és leálló sávok között. a szegélyvonalon belül megállni, illetőleg azon kívül /a leállósávon/ várakozni tilos.

tilos továbbá mind az autópályán, mind az autótutakon megfordulni, tolatni, gépjárművezetést tanulni, utmenti ingatlanról az uttestre rámenni, azon járművel egy állattal keresztül haladni, kivéve az autótuton erre a célra létesített csomópontot /kereszteződést./

autópályán tilos az uttesteket egymástól elválasztó sávra ráhaladni.

az autópályára nem vonatkoznak a párhuzamos közlekedés szabályai. a rendelkezésre álló két forgalmi sáv közül csak az uttest menetirány szerinti jobb szélső sávjában szabad folyamatosan haladni. a belső forgalmi sáv előzés céljára szolgál.

az autópályára és az m 7.sz. autótutra ráhaladni, azokról letérni az utak kezdetéhez vagy végződéséhez csatlakozó utakon, illetőleg az autópályán, uttorkolatoknál és leágazásoknál a jobb szélső sávban haladó járművek közé besorolva szabad.

az m 1. sz. autótutra ráhaladni vagy arról letérni csak a kiépített csomópontokban /kereszteződésekben/ szabad.

felhívjuk az autópálya, illetőleg autótutként felsorolt utvonalak mentén levő mezőgazdasági üzemek, termelőszövetkezetek vezetőit, oktassák ki lovaskocsi hajtóikat, munkagépvezetőiket az ismertett korlátozásokkal kapcsolatosan.

az utvonalakhoz közel fekvő települések lakóit figyelmeztetjük, hogy a felsorolt utvonalakon gyalogosan vagy a kitiltott járművek bármelyikén való közlekedés súlyos következményekkel járhat. a szülők és minden felnőtt kötelessége megakadályozni, hogy ezeken az utvonalakon gyermekek közlekedjenek vagy tartózkodjanak. /mti/

11.45/j

-14-

bb 19. érc-csucsforgalom a dunán

vid pm szb szf

1966. június 25.

a dunaujvárosi kohók főalapanyaga a szovjet vasérc - mint ismeretes - olcsó vízi úton érkezik a dunán a dunaujvárosi kikötőbe. az idén minden eddigénél több, összesen egymillió tonna szovjet vasérc érkezésére számítanak. az év eleje óta mostanáig máris százal több vasérces uszály érkezett, mint a tavalyi hasonló időszakban, a nyári csucsforgalom azonban még csak ezután, a következő napokban várható. az előjelzések szerint egymás után rövidesen tíz vonat érkezik, ezek 39 uszályt hoznak, harminchatban vasércet, három tankhajóban pedig fűtőolajat.

a kikötő dolgozói becsülettel teljesítik a pártkongresszusi versenyben tett azt a felajánlásukat, hogy a vasércnek legalább 91 százalékát az uszályokból önürítős vasuti

kocsikba rakják, mert így gazdaságosabb. a parti depóniára való ürítés ugyanis kétszeres költségbe kerül, mivel onnan daruval kell felrakni a vasuti kocsikba. a kikötői munkások az év eleje óta - a felajánlott 91 helyett - 93 százalékban azonnal kocsiba rakták a szovjet vasércet. /mti/

bb 20. megkezdődött a beköltözés a kőbányai textilművek új szövőelőkészítőjébe

i sz/sze szb kii

1966. június 25.

a múlt század végén alapított kőbányai textilművek szövőüzemének gépei, épületei elavultak, ezért már hat évvel ezelőtt hozzáláttak a gyár rekonstrukciójához. elsőként fejeződött be a szövőde automatizálása, több mint ezer automata szövőgépet helyeztek üzembe. az új követelmények új feladatok elé állítják a gyár műszaki vezetőit. időközben ugyanis a kőbányai textilművekben megkezdtek a szintetikus alapanyagot tartalmazó pamuttípusu kelme gyártását. az új fajta textiliát a konfekcióipar 160 centiméter szélességben kéri az üzemtől. ezért a keskeny szövőgépek egy részét szélesre cserélik ki. kétszáz régebbi szövőgépet más szövőgyárnak adnak át és azok helyére száz nagyobb méretű gépet állítanak fel. az új berendezések közül harminc az idén, 70 pedig a jövő év elején érkezik meg.

/folyt.köv./
11.50/e

- 15 -

bb 20. /megkezdődött a... 1. folyt./- szb

a kőbányai textilművek megfiatalításának fontos állomása volt a kikészítő rekonstrukciója, amelynek során a szintetikus alapanyagot tartalmazó textiliák festésére, hőrogzítására is berendezkedtek. a gyár korszerűsítésének legfőbb területe jelenleg a szövő előkészítő. a kőbányai gyár rendelkezik most a hazai üzemek közül a legkorszerűbb szövőelőkészítő csarnokkal, amelybe a beköltözés megkezdődött. e beruházáshoz mindössze 4 700 000 forint állt a vállalat rendelkezésére, s egyik tervező intézet sem vállalta, hogy ennyi pénzért kivitelezhető megfelelő méretű épületet tervez. a gyár vezetői végül az építőipari és közlekedési műszaki egyetem építőipari tanszékének tanáraihoz fordultak, akik olcsó, könnyűbetonelemekből álló csarnokot szerkesztettek. a tágas, szellős, világos új épület legfőbb érdekessége, hogy a csévék és a hengerek szállítását a mennyezetre szerelt ugynevezett felsőpályás, függesztett utvonalon oldották meg. ez nagyban megkönnyíti az ott dolgozók munkáját. /mti/

--

bb 21. megkezdődött a budai őszi barack exportja - kitűnő eredménnyel zárult az eperszezon

vid gő szb ká

1966. június 25.

a budai őszi barackos kertekben szedik a korán érő mayflower fajtát. érde, diósd és törökbálint környékről naponta mázsaszám kerül az üzletekbe a zamatos gyümölcs. a jónak mutatózó termésből előreláthatóan 250 vagonnyit vásárol fel a mék. szombaton a nagytétény-diósd vasútállomásról elindult exportra az első vagon őszi barack, amit még 69 vagon követ. ugyancsak szombaton hagyta el a váci pályaudvart a dunakanyarban termelt málnával megrakott első vasúti kocsi. a málna exportját már korábban megkezdték: a skandináv államokba csaknem 120 mázsát szállítottak repülőgépen. a mék 260 vagon málna felvásárlását tervezi, amelyből 10 vagonnal küldenek külföldre. pest megyében kitűnő eredménnyel zárult az eperszezon: a tervezett 120 helyett 196 vagonnal vásároltak fel. /mti/

--

11.56/j

-16-

bb 22. 10,5 kilós pontyot fogtak a balatonban

vid sze szb ká

1966. június 25.

vida andrás veszprémi horgász a hét végén tíz és fél kilós pontyot fogott a balatonban. ilyen rendkívüli példány általában két évenként egyszer akad horogra a balatonnál. az óriás ponty próbára tette kifogóját. heves ellenállására jellemző, hogy a meritóhálót is szétszaggatta. /mti/

--

bb 23. megyei tanácskozás tiszalökön a családi és társadalmi ünnepekről

vid sze szb -cz

1966. június 25.

a nyíregyházi józsef attila megyei művelődési ház rendezésében járási népművelési ügyvezetők, művelődési ház igazgatók, igazgatási osztályvezetők részvételével megyei tanácskozást tartottak szombaton tiszalökön a családi és társadalmi ünnepekről. az értekezleten rácz zoltán, a népművelési intézet csoportvezetője tartott tájékoztatót a családi és társadalmi ünnepek rendezésének elvi és gyakorlati kérdéséről. a tájékoztató után levetítették a társadalmi eseményekről készített filmet, majd a megjelentek a tiszalöki községi tanács házasságkötő termében ketős névadó ünnepségen vettek részt. /mti/

--

L2.55 /j

le

~~17~~

bb 20. /megkezdődött a... 1. folyt./- szb

a kőbányai textilművek megfiatalításának fontos állomása volt a kikészítő rekonstrukciója, amelynek során a szintetikus alapanyagot tartalmazó textiliák festésére, hőrogzítására is berendezkedtek. a gyár korszerűsítésének legfőbb területe jelenleg a szövő előkészítő. a kőbányai gyár rendelkezik most a hazai üzemek közül a legkorszerűbb szövőelőkészítő csarnokkal, amelybe a beköltözés megkezdődött. e beruházáshoz mindössze 4 700 000 forint állt a vállalat rendelkezésére, s egyik tervező intézet sem vállalta, hogy ennyi pénzért kivitelezhető megfelelő méretű épületet tervez. a gyár vezetői végül az építőipari és közlekedési műszaki egyetem építőipari tanszékének tanáraihoz fordultak, akik olcsó, könnyűbetonelemekből álló csarnokot szerkesztettek. a tágas, szellős, világos új épület legfőbb érdekessége, hogy a csévék és a hengerek szállítását a mennyezetre szerelt ugynevezett felsőpályás, függesztett utvonalon oldották meg. ez nagyban megkönnyíti az ott dolgozók munkáját. /mti/

--

bb 21. megkezdődött a budai őszi barack exportja - kitűnő eredménnyel zárult az eperszezon

vid gö szb ká

1966. június 25.

a budai őszi barackos kertekben szedik a korán érő mayflower fajtát. érd, diósd és törökbálint környékéről naponta mázsaszám kerül az üzletekbe a zamatos gyümölcs. a jónak mutatózó termésből előreláthatóan 250 vagonnyit vásárol fel a mék. szombaton a nagytétény-diósd vasutállomásról elindult exportra az első vagon őszi barack, amit még 69 vagon követ. ugyancsak szombaton hagyta el a váci pályaudvart a dunakanyarban termelt málnával megrakott első vasuti kocsi. a málna exportját már korábban megkezdték: a skandináv államokba csaknem 120 mázsát szállítottak repülőgépen. a mék 260 vagon málna felvásárlását tervezi, amelyből 10 vagonnal küldenek külföldre. pest megyében kitűnő eredménnyel zárult az eperszezon: a tervezett 120 helyett 196 vagonnal vásároltak fel. /mti/

--

11.56/j

-16-

bb 22. 10,5 kilós pontyot fogtak a balatonban

vid sze szb ká

1966. június 25.

vida andrás veszprémi horgász a hét végén tíz és fél kilós pontyot fogott a balatonban. ilyen rendkívüli példány általában két évenként egyszer akad horogra a balatonnál. az óriás ponty próbára tette kifogóját. heves ellenállására jellemző, hogy a meritőhálót is szétszagatta. /mti/

--

bb 23. megyei tanácskozás tiszalökön a családi és társadalmi ünnepekről

vid sze szb -cz

1966. június 25.

a nyíregyházi józsef attila megyei művelődési ház rendezésében járási népművelési ügyvezetők, művelődési ház igazgatók, igazgatási osztályvezetők részvételével megyei tanácskozást tartottak szombaton tiszalökön a családi és társadalmi ünnepekről. az értekezleten rácz zoltán, a népművelési intézet csoportvezetője tartott tájékoztatót a családi és társadalmi ünnepek rendezésének elvi és gyakorlati kérdéseiről. a tájékoztató után levetítették a társadalmi eseményekről készített filmet, majd a megjelentek a tiszalöki községi tanács házasságkötő termében ketős névadó ünnepségen vettek részt. /mti/

--

L2.55 /j

le

~~15~~

bb 24. időjárásjelentés

sze szb

1966. június 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. június 25-én, szombaton délelőtt:

hűvös, szeles idő

az atlanti-óceán felől több hullámban továbbra is hűvös, nedves levegő árasztja a nyugat - és közép-európát. hatására felhős, szeles időjárás alakult ki esőkkel, záporokkal, zivatarokkal. hazánk fölött pénteken felhőátvonulások voltak, a délutáni órákban az említett hűvös levegő egyik hulláma elérte nyugati határainkat és kelet felé haladt, záporokat, zivatarokat, élénk északnyugati szeleket okozva. a szombat reggel 7 óráig lenullott csapadék mennyisége a tiszántúlon sehol sem haladta meg az egy millimétert, a nyugati megyékben 10-20, az ország középső részén általában 1-10 milliméter között váltakozott de zalaegerszegről 22, barcsról 26, balassagyarmatról 30, zalalövőről 32, apostagról 44 milliméter csapadékot jelentettek. az utóbbi helyen a zivatart jégeső is kísérte. a dunántúlon 5-10, máshol 10-14 óráig át sütött a nap. a hőmérséklet napközben északnyugaton 23-26, máshol 27-31 fokig emelkedett. ma hajnalra a dunántúl északi és nyugati megyéiben 12-14, máshol 15-18 fokig hűlt le a levegő ma délelőtt hűvös, felhős, szeles, esős idő volt, 11 órakor a hőmérséklet tiszántúlon 20-24, máshol 14-19 fok között váltakozott. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 23,1 fok volt, 2,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengersizintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szombaton sokfelé, vasárnap kevesebb helyen átfutó záporokkal, zivatarokkal. élénk, időnként erős északnyugati, északi szél. hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél 422 centiméter. /mti/

13.10/e

- 18 -

bb 25. vándorkiállítás vaján

pm szb -cz

1966. június 25.

a vaskohászat fejlődése címmel vándorkiállítás nyílt a vajai muzeumban. a 14 tablóból álló színes képanyagot a muzeumi ismeretterjesztő központ állította össze és vándoroltatja az országban. /mti/

--

bb 26. földrajzi vándorgyűlés baranyában

pm szb -cz

1966. június 25.

a magyar földrajzi társaság június 25-től 27-ig pécsen és mohácson tartja 19. vándorgyűlését. szombaton az ülés résztvevői dénesi ödön tervező vezetésével megtekintették pécs legfiatalabb városrészét, ujmecekalját, délután pedig mohácson a bartók béla művelődési házban „kincses baranya”, címmel vetített képes előadást hallgattak. a vándorgyűlés érdekes témákkal foglalkozik. előadások, viták hangzanak el többek között a délkelet-dunántúli földrajzi kutatások gyakorlati hasznosításáról, a farostlemezzgyártás földrajzi kapcsolatairól, az idegenforgalom földrajzának jelentőségéről. két külföldi, potsdamból érkezett vendég is felszólal. a korszerű földrajzoktatásról, a kísérletezés, a film felhasználásának jelentőségéről adnak elő értékeszt. /mti/

--

bb 27. diplomakiosztó ünnepség az egri tanárképző főiskolán

vid sze szb -cz

1966. június 25.

az egri tanárképző főiskolán szombaton rendezték meg az 1965/1966-ik tanév záróünnepségét. dr. szántó imre igazgató méltatta az elmúlt tanév eredményeit, ezután százötven új tanár részére átnyújtotta az általános iskolai tanításra jogosító diplomákat.

az új tanévre már lezárultak a jelentkezések, az érdeklődők száma minden előző évinél nagyobb. 1083 pályázóból körülbelül százötven hallgatót vesznek fel elsőévesként az ősszel induló új tanévre egerben. /mti/

--

15.10/-n
1518 me

-19-

bb 28. tanévzáró a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen

vid se szb -cz

1966. június 25.

Szombaton délelőtti tartotta tanévzáró ünnepélyét a debreceni kossuth lajos tudományegyetem. Debrecen legnagyobb létszámú egyetemi intézményének ünnepségén a végzett hallgatók megkapták diplomájukat. a természettudományi karon 176 nappali és 34 levelező hallgató vette kézhez a tanári diplomát, míg a bölcsészettudományi kar 127 tanárt avatott. /mti/

--

bb 29. diplomakiosztó ünnepséget tartottak a győri tanítóképző intézetben

vid se szb -cz

1966. június 25.

Szombaton ünnepi tanácsülésen vették át diplomájukat a győri apáczai csere jános tanítóképző intézet végzett hallgatói. az idei évben 65 nappali és 39 levelező hallgató tett sikeres államvizsgát, akik közül négyen: pusztai mártia, kunos judit, takács piroska és simon mária vörös diplomával fejezték be tanulmányaikat. az ünnepi tanácsülés napján tartották összejövételüket az egykori tanítóképzősöknek az a csoportja is, akik 50 évvel ezelőtt vették át diplomájukat. az öregdiákok résztvettek az ünnepi tanácsülésen is és meleg szeretettel köszöntötték újdonsült kollegáikat. /mti/

--

bb 30. fogadás a parlamentben a budapesti ENSZ szeminárium résztvevőinek tiszteletére

t fe/sze szb -cz

1966. június 25.

Dallos Ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője szombaton fogadást adott a parlamentben az ENSZ budapesti szeminárium résztvevőinek tiszteletére. /mti//

--

1174 bel

-20-

bb 31. angliába utazott a tatabányai bányászegyetem

vid/pm szb -cz

1966. június 25.

az angol-magyar baráti társaság meghívására szombaton angliába utazott a tatabányai öntévékeny bányászegyetem tánc-és népi zenekara. a szocialista kulturáért jelvény-nyel kitiüntetett bányászegyetemnek ez már a hatodik külföldi útja: csehszlovákiában, dániában, franciaországban, olaszországban és nyugat-németországban vendégszerepeltek.

a két hetes angliai turnéra kétórás önálló műsort állítottak össze. Londonban, bányásztelepüléseken és a dél-angliai tengerparton tartanak előadásokat.

viszontlátogatásként augusztusban angol kórus érkezik tatabányára. /mti/

--

bb 32. élenjáró kombájnvezetők tanácskozása szolnokon

vid sze szb ká

1966. június 25.

az aratás általános megindulása előtt szombaton a betakarítás legfontosabb tennivalóiról tanácskoztak szolnokon a megye állami gazdaságainak, tsz-einek, gép- és gépjavitó állomásainak élenjáró kombájnjosai. hollósi gyula, a gépállomások megyei igazgatóságának vezetője vitaindító előadásában hangsúlyozta, hogy a megyében ma már több mint hét-száz arató-cséplőgép segíti a megtermelt gabona gyors, szemvesztésmentes betakarítását. a tsz-tagok megszerették a kiváló eredménnyel dolgozó munkagépeket. az idén széleskörű versenymozgalom bontakozik ki a kombájnjosok körében. a legjobbaknak az országos versenydíjakon kívül valamennyi mezőgazdasági üzem külön jutalmakat tűzött ki. a törökszentmiklósi gépállomás például 20 ezer forint céljutalmat ad. a legjobb szk-kombájnjos kétezer forint, a legjobb ac-kombájnjos ezerhatszáz forint jutalmat kap. a cibakházai gépjavitó állomáson egyheti, illetve kétheti fizetést juttatnak a legjobb teljesítményt elérőknek. a kombájnjosokat a tsz-ek is premizálják. a cibakházai vörös csillag tsz például minden hold learatott és elcsépellt gabona után egykiló kenyérgabonát, illetve szalmát ad a kombájnjosoknak. gondoskodnak az aratók ellátásáról is. /mti/

--

15. 15/-n

-21-

1174 bel

bb 33. ndk-beli vegyipari küldöttség a borsodi vegyikombinátban

vid/sze szb szf

1966. június 25.

a borsodi vegyikombinát kiszervezete öt éve baráti kapcsolatban van a keletnémetországi wolfenben levő műtrágya és műanyaggyártó vegyimű fiataljaival. a kapcsolat először csak az ifjúsági szervezetek együttműködésére terjedt ki, most pedig szélesebbkörű tapasztalatcsere váltotta fel. szombaton kazincbarcikára, a borsodi vegyikombinátba érkezett a wolfeni vegyiművek kilenc tagú küldöttsége. a küldöttség tagjai között vannak a gyár gazdasági és műszaki vezetői, valamint a párt, a szakszervezet és ifjúsági szervezet képviselői.

a német küldöttség tíz napot tölt borsodban, megtekinti a kombinát üzemeit, tájékozódik a munkatervezés és gazdaságirányítás kérdéseivel. megismerkednek borsod természeti szépségű tájaival.

a borsodi vegyikombinát küldöttsége júliusban visszonzza a baráti látogatást. /mti/

--

bb 34. kedden és szerdán békekölcsön sorsolás - 135,2 millió forint nyereség a 2., a 3. és a 4. békekölcsönre

1 kf/kf szb ki

1966. június 25.

az országos takarékpénztár június 28-án és 29-én tartja a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1966 első félévi sorsolását. a huzásokat mindkét napon budapesten, az otp nádor utcai kulturális termében bonyolítják le.

kedden délután 13 órai kezdettel a 2. békekölcsönt sorsolják, 112 000 kötvényre 31,6 millió forintot. szerdán délután 10 órakor kezdődik a huzás. először a 3. békekölcsön 442 000 kötvényére 64,2 millió forintot, majd a 4. békekölcsön 270 500 kötvényére 39,4 millió forintot sorsolnak ki.

a kétnapos huzáson a három békekölcsönből összesen 824 500 kötvényt sorsolnak ki 135,2 millió forint nyereséggel és törlesztéssel. /mti/

--

15.20/-n
1966. jún.

-22-

bb 35. tömeges mérgezést okozott a krémes

vid/se szb -cz

1966. június 25.

a hét elején tömeges mérgezés történt mosonszolnokon és mosonszentjánoson. a két község és a mosonmagyaróvári kórház orvosai rövid időn belül több mint 70 embert vettek kezelésbe gyomorbélhurut bántalmakkal, 10 gyermeket pedig a győri kórházba szállítottak. az orvosok és a nyomozók megállapították, hogy a mérgezetek valamennyien a földművesszövetkezet mosonszentjánosi cukrászüzemében készült krémesből ettek. a cukrászüzemben azonnal vizsgálatot tartottak, de krémest már nem találtak. a szakemberek megállapították, hogy az üzem tisztasága nem felelt meg a követelményeknek. később felleltek mégis két krémest, amit győrbe a közegészségügyi és járványügyi állomásra szállítottak vegyi elemzésre. a vizsgálat megállapította, hogy a mérgezést a krémesben levő salmonella barelli nevű bacilusok okozták. ezek a gyomorbélhurutot előidéző bacilusok leggyakrabban a baromfi tojásokon találhatóak, ezért írja elő a rendelet, hogy a cukrászüzemekben felhasználásra kerülő tojásokat fertőtlenítő oldattal kell lemosni. hogy a cukrászüzem dolgozói ennek az előírásnak eleget tettek-e, utólag nem lehetett megállapítani, de az üzemben tapasztalt nagyfokú szennyezettség minden kétséget kizár az iránt, hogy a tömegmérgezést a cukrászok hanyagsága, gondatlansága okozta.

a tömegmérgezést okozó cukrászüzem vezetője és dolgozó ellen a közegészségügyi és járványügyi állomás vizsgálata alapján eljárást indítottak. /mti/

--

bb 36. földművesszövetkezeti vezetők tanácskozása mezőkövesden

vid/se szb ká

1966. június 25.

szombaton mezőkövesden gyűltek össze borsod megye több mint 300 földművesszövetkezetének vezetői, hogy megtárgyalják a földművesszövetkezetek termeltető és felvásárló tevékenységével, valamint a lakosság jobb ellátásával kapcsolatos feladatokat. a megbeszélésen bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese tartott előadást.

/folyt.köv./

15.25/-n
1966. jún.

-23-

bb 36. /földművesszövetkezeti vezetők... 1. folyt./- szb

a vitát követően a résztvevők megtekintették a művelődési házban rendezett butor-lakberendezési és műszaki cikk kiállítást. ez alkalomból adták át rendeltetésének a mezőkövesd és vidéke körzeti földművesszövetkezet által létesített új önkiszolgáló ételmelegítő- és csomagoltot. /mti/

bb 37. Lovasparádé tatán

vid/se szb ká

1966. június 25.

Szombaton megkezdődtek a már hagyományos tatal lovasnapok. ezuttal harmadszor kerül sor a látványos lovasparádéra, amelyen a budapesti Lovasklub, a gödöllői agrártudományi egyetem, az ikrényi, a Lajtahansági és a bábolnai állami gazdaság, valamint három csehszlovák Lovasklub versenyzői mérik össze tudásukat.

a szombati program szórakoztató lovasbemutatókból állt, vasárnap kerül sor a tatal új lovasiskola ünnepélyes megnyitására és a versenyekre. /mti/

bb 39. országos földművesszövetkezeti színjátszó napok szarvason

vid/se szb ká

1966. június 25.

Szarvason szombaton megkezdődtek a Justh Zsigmond országos földművesszövetkezeti színjátszó napok. a rendezőket kettős cél vezérelte: megőrizni és továbbfejleszteni a falusi színjátszás hagyományait, s leróni a kegyeletet az első parasztszínház létrehozójának, Justh Zsigmondnak. Szombaton este a szarvasi, a csabacsüdi és a kondorosi művelődési otthonban az ország kilenc legjobb földművesszövetkezeti együttese mutatta be műsorát. a színjátszó napok programja vasárnap folytatódik, s ekkor már zsűri előtt szerepelnek a kiváló együttesek. ezután szakmai vitákra kerül sor. /mti/

15.30/-n

1966. június 25.

-24-

bb 38. egy hét alatt kétszáz vagon zöldség heves megyéből

vid/se szb ká

1966. június 25.

heves megyében a hét elején lehullott csapadék kedvezett a zöldségfélék fejlődésének. egy hét alatt 200 vagon zöldséget és gyümölcsöt szállítottak hazai és külföldi piacokra a kertészkedő közös gazdaságok. megkezdődött a szabadföldi paradicsom szedése is. szombaton már 300 mázsa paradicsomot küldtek fogyasztásra. /mti/

bb 40. több mint hatszáz szereplővel népi tánc fesztivál kezdődött pécsen

vid/se szb -cz

1966. június 25.

pécs nyári kulturális programjának immár hagyományos színteréje a kisipari szövetkezetek országos népi tánc fesztiválja, amelyet az idén rendeznek meg hetedszer. a szombaton kezdődött találkozóra a területi vetélkedőkön legjobban minősített 16 csoport több mint 600 tagja, művészeti vezető érkeztek a városba, hogy számot adjanak elmúlt évi munkájukról. ez az első alkalom ugyanis, hogy a seregszemléti országos versennyel kapcsolják össze, amikor a legjobb teljesítményt nyújtó együttes elnyeri a kiszőv elnökének ez évben alapított vándorserlegét és a vele járó 5 000 forintot. ezer-ezer forintot osztanak ki a legjobb koreográfiáért és a legsikeresebb betanításért. a legjobb férfi, illetve női táncost pedig 500-500 forinttal díjazák.

a csoportok a nagy Lajos gimnázium zsfolásig megtelt dísztermében mutatkoztak be műsorukkal, amelyet neves szakemberekből álló bírálóbizottság értékelt. csaknem félszáz magyar és különféle nemzetiségi táncban gyönyörködtek a fesztivál nézői. a csoportok színvonalas szereplésükkel bizonyították, hogy műkedvelők között is lehet versenyszerű vetélkedő.

Szombaton este pécsen és Mohácson díszelőadáson találkoztak a népi táncosok a közönséggel. vendégszereplőként fellépett a bolgár kisipari szövetkezetek hazánkban tartózkodó táncgyüttese, az okisz Erkel Ferenc művészegyüttese, valamint a mecsek táncgyüttese.

a kiszőv 7. országos népi táncos találkozója vasárnap a csoportok művészeti vezetőinek tanácskozásával zárul. /mti/

15.34/-n

1966. június 25.

-25-

bb 41. rusznyák istvánt

k ms/sze szb -cz

1966. június 25.

a magyar tudományos akadémia elnökét a zágrábi jugoszláv tudományos és művészeti akadémia tagjává választotta. /mti/

--

bb 42. tolbirt libériai alelnök látogatásai

pm szb -cz

1966. június 25.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese fogadta a hazánkban tartózkodó william richard tolbirt libériai alelnököt. a látogatásnál jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes. tolbirt alelnök látogatást tett vass istvánné-nál, az országgyűlés elnökénél. az alelnököt fogadta kiss károly, az elnöki tanács titkára és mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja. /mti/

--

bb 43. rafael paasio finn miniszterelnök

sze szb -cz

1966. június 25.

táviratban mondott köszönetet kállai gyulának, a minisztertanács elnökének a hivatalbelépése alkalmából küldött jókívánásaiért. /mti/

--

bb 44. országos olajkutató mélyítési rekord algyőn

vid/bné szb szf

1966. június 25.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt alföldi kőolajfúrásai üzemének dolgozói, akik már tíz nappal a határidő előtt teljesítették a félévi kutatófúrás és rétegvizsgálati tervüket, újabb kimagasló eredményt produkáltak. az algyői kutatási területen az rd 23-as fúróberendezéssel dolgozó brigád 312 milliméteres átmérővel egy nap alatt 783 méter mélységbe fúrt le. a hazai kőolajkutatás történetében hasonló nagyságú átmérővel ilyen eredményt még nem értek el. a kiváló fúróbrigád teljesítménye kimagasló országos rekordnak számít. /mti/

--

15.40/-n
1541222

-26-

bb 45. lenin-díjas főgázkezelő a dunaujvárosi kohászok között

vid/bné szb -cz

1966. június 25.

dunaujváros szovjetunióbeli testvérvárosának, kommunarszknak hazánkban tartózkodó küldöttsége szombaton felkereste a dunai vasművet. borovszki ambrius vezérigazgató ismertette a küldöttség tagjaival a nagyrészt szovjet gépekkel és berendezésekkel működő gyár nagyüzemeinek munkáját. a küldöttség egyik tagja g.a. makszjucsenko lenin-díjas főgázkezelő a nagyolvasztóművet is felkereste. két magyar főgázkezelő szakértő, péter mihály és dumsza béla társaságában megismerlélte a petőfi-kohó működését csapolás közben. /mti/

--

bb 46. végetért a kétnapos gépjárműközlekedési és javítási ankét

vid/bné szb szf

1966. június 25.

szombaton végetért a kétnapos országos gépjárműközlekedési és javítási ankét szombathelyen. a skoda tehergépkocsikat üzemeltető vállalatok, felettes szervek autójavítók, az autókлуб, az autóközlekedési kutató intézet 120 képviselője el látogatott a 12-es autójavító vállalatához, ahol az ország skoda-tehergépkocsijait javítják. megtekintették a 12-es aköv szombathelyi új, modern telepét is. elismeréssel szóltak az 1300 négyzetméter alapterületű, 42 méter fesztávolságú javítócsarnokról, amelyben a gépjárműjavítás lekorszerűbb módját, az ugynevezett fűzrakna rendszert vezették be. /mti/

--

bb 47. panoráma autóbusz szekszárdon

vid/bné szb -cz

1966. június 25.

szekszárdon szombaton délelőtt indították első útjára a panoráma autóbust. ebben viszik ezután városnézésre, sárközi és gemenci-erdei sétára a turistákat. /mti/

--

15.42/-n
1541222

-27-

bb 48. a kulturális kapcsolatok intézetének

sze szb -cz

1966. június 25.

meghívására június 25-én néhány napos látogatásra magyarországra érkezett inam rahman, az indiai kulturális kapcsolatok bizottsága főtitkára. fogadására megjelent dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézete alelnöke, s. venkataraman, az indiai nagykövetség titkára, valamint a kki és a külügyminisztérium munkatársai. /mti/

-. -

bb 49. elutazott hazánkból

sze szb -cz

1966. június 25.

baljit singh indiai közgazdász, a lakhau-i egyetem tanszékvezető professzora, aki a magyar-indiai kulturális csereprogram keretében egy hónapig tartózkodott magyarországon. a professzor tanulmányozta magyarország gazdasági tervezését és nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott india gazdaságának tervezéséről a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen. /mti/

-. -

bb 51. a 25. lottó nyereményjegyzék

sze szb -cz

1966. június 25.

a 25. játékhetre beérkezett 6 225 219 darab lottószelvény. öttalálatos szelvény nincs, négy találatot 25 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 149 405 forint. három találatot 3 007 fogadó ért el. a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 621 forint. a két találatos szelvények száma 105 948 darab, ezekre a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 20 forint. /mti/

-. -

15-45/-n
170 245

-28-

bb. 50. dr. sigvard eklund sajtótájékoztatója

t hbj/sze/ki/gy/cz

1966. június 25.

az országos atomenergia bizottság meghívására hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó dr. sigvard eklund, az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökség vezérigazgatója szombaton találkozott a magyar sajtó képviselőivel. nyilatkozatában beszámolt magyarországon folytatott tárgyalásainak és megbeszéléseinek eredményeiről és ismertette látogatásai során szerzett tapasztalatait.

- magyarországi tartózkodásom során - mondta - alkalmam volt megtekinteni a jánossy professzor irányítása alatt álló központi fizikai kutató intézetet ennek a hatalmas létesítménynek megismerése heteket igényelne, úgyhogy csak egyes részlegek tanulmányozására jutott idő. felkeltette a figyelmemet az elektronikai kérdésekkel foglalkozó részleg, s különösen a magfizikai és a magkémiai kutatásoknál használt sokcsatornás analizátor. meglátogattam a kémiai osztályt is, ahol ugyancsak tökéletes berendezéseket láthattam és igen figyelemre méltó a jövőbeni kutatás szempontjából az a berendezés, amely az acélszerkezetek oxigéntartalmát mutatja ki. a központi fizikai kutató intézetben látott berendezések, különösen az elektronikus műszerek, világviszonylatban is az élvonalba tartoznak. jártam a dr. tétényi pál professzor irányítása alatt működő izotóp intézetben és mint megtudtam, az intézet jelentős mennyiségű izotópot juttat orvosi és ipari célokra, ami örvendetes. az intézetben - mint értesültem - értékes tudományos eredményeket értek el, s örülök, hogy megtekinthettem a jól felszerelt laboratóriumokat. ellátogattam a róth miklós professzor irányítása alatt dolgozó onkológiai intézetbe is, ahol az izotópot gyógyászati célokra használják. megismerkedtem a kobaltágyu működésével, annak gyógyászati jelentőségével, aminek annál is inkább örülök, mert magyarország átadott az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökségnek egy ilyen berendezést, kobaltágyut, amelyet afganisztánban szándékoznak a gyógyítás szolgálatába állítani magyar szakemberek közreműködésével.

dr. sigvard eklund vezérigazgató a továbbiakban megemlítette, hogy magyarországi tartózkodása során fogadta apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese és mód péter a külügyminiszter első helyettese.

/folyt. köv./

16. 15/-n
16 21 245

-29-

bb. 50. /dr. sigvard eklung..... 1. folyt./ gy

- Lehetőség nyílt eszmecsere folytatni az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökség és Magyarország kapcsolatáról. Köszönetet mondtam az eddigi támogatásért és a magyar államférfiaktól biztosítékot kaptam, hogy ezt a támogatást a jövőben is megkapjuk.

a továbbiakban szólt az atomenergia-felhasználás óriási fejlődéséről.

- 1955-ben egyetlen, összesen 5 megawatt teljesítményű atomerőmű volt, mégpedig a Szovjetunióban. 1958-ban, amikor másodízben tartottak nemzetközi konferenciát az atomenergia békés felhasználásáról, már összesen 200 megawatt kapacitású atomerőmű működött. 1964-ben a harmadik konferencia idején már 5 000 megawatt-ra nőtt az atomerőművek összkapacitása, s a közeljövőben elérheti a tízezer megawattot, 1970-re már 25 000 megawatt kapacitás várható, míg 1980-ban előreláthatóan 150 000 megawatt villamosenergiát állítanak elő az atomerőművek.

dr. sigvard eklund nyilatkozata további részében az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökség munkáját ismertette.

- az ügynökség az ENSZ szakosított intézménye. 1957-ben létesítették, jelenleg 96 ország a tagja. központja Bécsben van, a titkárság létszáma 800 személy, ebből 280 magas képzettségű szakember. évi költségvetése 11 millió dollár. a szervezet egyik lényeges tevékenysége a nemzetközi atomjogrendszer kialakítása. olyan problémákkal kell foglalkozni, mint például a rádióaktív anyagok biztonságos szállítása. másik fontos tevékenysége a gazdaságilag még fejlődésben levő országok megsegítése, az érintett országok ösztöndíjasainak képzésével, szakértők küldésével, felelőségek szállításával. örömdetes, hogy Magyarország is fogad a gazdaságilag fejlődésben levő országokból ösztöndíjasokat azokra az egyetemekre, amelyeken a fiatalok elsajátíthatják az atomerő békés felhasználásához szükséges tudásanyagot. Magyarország műszereket is szállít, így például a már említett kobaltágyut is. az ügynökség elősegíti a műszaki információ cseréjét is, konferenciákat, vitákat rendez. az ENSZ nemzetközi atomenergia ügynökség felkérté a magyar kormányt tudományos konferencia rendezésére. ígéretet kaptunk, hogy a jövő évben Magyarország konferenciára várja a külföldi tudósokat. ezen megvizsgálják majd a szakemberek, hogyan történhet gyógyszerek és orvosi eszközök sterilizációja sugárzó anyagokkal.

/folyt. köv./

16.20/-n
16.22.22

-30-

bb. 50. /dr. sigvard eklund..... 2. folyt./ gy

az ügynökség egyik fontos tevékenysége a garancia-rendszer kidolgozása, hogy az atomenergiát ne lehessen katonai célokra felhasználni. az atomenergia előállításának rohamosan fejlődik. 1970-ben előreláthatóan az akkor működő atomerőművek körülbelül 8 000 kilogramm plutoniumot termelnek. ennek egyharmadát olyan országokban, amelyek jelenleg nem rendelkeznek atomfegyverrel. el kell érni, hogy a plutumból az érdekelt országok ne állítsanak elő atomfegyvereket. az ügynökség garanciális tevékenysége ezt tűzte ki célul. a nagyon fontos tevékenység kezdetén áll. biztató jelek voltak az elmúlt években. lehetséges, hogy az ügynökség garanciális rendszere jelenti a lehetőséget az említett probléma megoldására. a kérdés nagyon bonyolult, hiszen egy nemzetközi szerv olyan tevékenységet folytat, amely a múltban megsértését jelentette volna a nemzeti szuverenitásnak. az ügynökség jelenleg 25 országban ötven atomerőmű felett gyakorol el-előzést.

a továbbiakban az újságírók kérdéseire elmondta, hogy az ügynökségben résztvevő tagállamok között jó az együttműködés. például triestben az elméleti intézetben szovjet és amerikai tudósok példamutatóan együttműködnek a plazmafizikai kutatásnál jelentkező tudományos problémák megoldásában. regionális együttműködés is jelentkezik például Norvégia, Lengyelország és Jugoszlávia között az egyes tudományos kérdések tisztázására.

végezetül szólt az atomenergiafelhasználás jövőjéről és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a jövőben az atomenergia felhasználásának legfontosabb területe az elektromos áram termelése lesz./mt1/

..

bb. 53. a kongresszusi vállalások teljesítésének eredményeként telteljesítette félévi tervét a magyar vagon- és gépgyár vid. bné/szf/gy/

1966. június 25.

a győri magyar vagon- és gépgyárban az évi vállaláson felül 547 brigád tett pótvállalást a pártkongresszus tiszteletére. többek között a Szovjetunióknak 30 légkondicionált személykocsit gyártottak terven felül és a negyedik negyedévre tervbevetett 26 alumínium vasuti tartálykocsi is az első félévben készült el. így első félévi exporttervét nemcsak teljesítette, hanem túl is teljesítette a gyár./mt1/

..

16.30/-n
16.22.22

-31-

bb. 52. nehéz aratás a hét végén - viharos esőzések országszerte - győr-sopron megyében levágták az őszi árpa egyharmadát

vid ö kz/ká/gy/cz

1966. június 25.

a hét végén országszerte viharos, sokhelyütt jeges esők szakították felbe a mezei munkákat. somogy megyében és északnyugati irányból érkezett vihar után a kaposvár-balatonlellei műuton - somogytúr és mernye között - a domboldalokról lezuduló sáros víz 20-30 centiméteres magasságban hömpölygött az országuton, utjában - a domboldalokon - ledöntötte a jórészt már érett, vagy közvetlenül az érés előtt álló gabonát, helyenként jég is esett, a legnagyobb arányú jégkárokról szolnok megyéből - a középtisza vidékéről - adtak jelentést, a jászboldogházi, a jászberényi, a jászapáti, a tomajmonostori és a tiszaszőlősi közös gazdaságok határát ért jégverések, 20-90 százalékos kárt tettek egyes növényekben, az állami biztosító nyomban megkezdte a károk felmérését, az ország más vidékein elsősorban azzal okozott kárt a viharos esőzés, hogy ledöntötte, összekuszálta, s ezzel a gépi aratásra alkalmatlanná tette a vetések egy részét. e területekről kézzel kell betakarítani a termést, az aratópárok szervezése meg is kezdődött, s a jövő héten, ahol szükséges, munkába állnak a kézi aratók.

a hét első felében azonban mindenütt akadálytalanul és gyors ütemben dolgozhattak az aratók. győr-sopron megye 14 000 holdnyi őszi árpa vetésének több mint egyharmadát vágták le szombatig, s ennek a negyedét már el is csépelelték a kombájnok, tolna megye egyik nagy mezőgazdasági üzeme, a dalmádi állami gazdaság, a hét végére befejezte az ősziárpa aratását. rövid időre - a buza aratásának kezdetéig - munka nélkül maradt kombájnjaik jelenleg a környező közös gazdaságoknak segítenek. bács megyében, ahol az elmúlt héten már általánosan aratták az őszi árpát, s hozzáfogtak a rozs betakarításához is, szövetkezeti gazdaság - a kerekegyházi dózsa termelőszövetkezet - végzett először az ősziárpa aratásával, a letisztított tarlókat nyomban alábuktatták, s a kedvező időt kihasználva másodnövényekkel vetették be, az átlagosnál hűvösebb éghajlatu komárom megyében a kombájnok és az aratógépek többsége dolgozott, ebben a megyében különösen nagy gondot fordítottak a tarlókántás jó megszervezésére, a szántótraktorok jelentős része nyújtott és kettős műszakban forgatja majd a letakarított tarlókat.

/folyt. köv./

16.40/-n
16.4+ Zseli

-32-

bb. 52. /nehéz aratás.... 1. folyt./ gy

az ország legészakibb szántóföldjein - borsod megyében - csaknem 100 aratógép dolgozott a héten, s mind több helyen álltak munkába a kombájnok. békés megyében 80-100 betakarítógép dolgozott a gabonatarlókon. a megye egyik legfontosabb gabonatermő vidékén, a mezőkovácsnázi járásban, csaknem valamennyi közös gazdaságban dolgoztak már az aratók. a megyesegyházi aranykalász termelőszövetkezetben szk-4-es gépe „nyergében”, ült gácsér ferenc, az elmúlt évek nagy betakarítási versenyének egyik ismert nevé kombájnosa. mindjárt az első napon 20 holdról 400 mázsa ősziárpát vágott le, illetve csépelelt el./mti/

..

bb. 58. diplomakosztó ünnepség a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid sze/gy/cz

1966. június 25.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen szombaton tartották a diplomakosztó ünnepséget, dr. zambó jános rektor négyszázhuszonhat idén végzett mérnöknek nyújtotta át a diplomát, ugyancsak ez alkalommal adták át huszonhárom mérnöknek a gazdasági, négynek pedig a hegesztő mérnöki oklevelet, hét régebben végzett mérnököt pedig műszaki doktorrá avattak.

/mti/

..

bb. 59. nemzetközi táncverseny békéscsabán

vid sze/gy/cz

1966. június 25.

a békés megyei tanács művelődésügyi osztályának és a kisz megyei bizottságának meghívására békéscsabára érkezett a drezdai „sárga-fekete”, táncgyűttes. a vendégek szombaton este a békéscsabai városi tanács disztermében a helybeli balassi, művelődési otthon társastánc-klubjának fiataljaival együtt bemutatót tartottak, amelyen fellépett jürgenpillling és heidi pillling, az ndk országos bajnokságot nyert táncospárja is.

a külföldi vendégek vasárnap este a békési kulturházban is szerepelnek./mti/

..

16.40/-n

16.4+ Zseli

-33-

bb 55. a hazafias népfrent szakcsi bizottsága

m/cz

1966. június 25.

magyar-koreai barátsági estet rendezett a koreai háboru kitörésének 16. évfordulója alkalmából. a barátsági esten résztvett an min szu, a koreai népi demokratikus köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. a barátsági ünnepségen megjelent k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára. az ünnepi beszédet kedves henrik, az mszbt országos elnökségének tagja tartotta. /mti/

...

bb 56. sárközi táncünnepély

vid/sze/m/cz

1966. június 25.

öt megye öntevékeny táncsoportjainak részvételével táncünnepélyt rendeztek szombaton sárpilisén. a „sárközi napok”, alkalmából rendezett találkozón. baranya megyét a dunafalvi lány-táncsoport, somogyot a kaposvári megyei művelődési ház táncsoportja, fejér megyét a pálhalmi célgazdaság táncsoportja, bács-kiskun megyét az érsekcsanádi és a dávodai népi együttes képviselte. a tolna megyeiek közül a sárpilisi, az ócsényi, a szekszárdi földművesszövetkezeti, a dombóvári és a paksi ifjúsági együttes mutatta be legszebb műsorát.

a táncparádét hagyományos sárközi bál követte sárpilisén. /mti/

...

bb 57. befejeződött a régészeti vándorgyűlés székesfehérvárott

vid/pv/m/cz

1966. június 25.

szombaton a nyolcak és az aktivisták mozgalmát elemző előadásokkal és korreferátumokkal befejezte munkáját a székesfehérvárott üléselő régészeti vándorgyűlés.

a háromnapos tudományos ülésesszakon 120 régész és muzeumi szakember vett részt. tíz előadás és hat korreferátum hangzott el a pannónia római kori településeinek formáiról, a középkori székesfehérvár kialakulásáról, az államalapítás formáiról s kialakulásáról, valamint a nyolcak és aktivisták mozgalmáról.

/folyt. köv./

16.50/-n

1700 200

-34-

bb 57. /befejeződött ... 1. folyt./ m

a résztvevők megtekintették a táci, lovasberényi ásatásokat, a csákvári fazekaskultúra maradványait, és székesfehérvár emlékeit.

a szakemberek megállapították, hogy a vándorgyűlés elősegítette a magyar régészet fejlődését és a közös problémák megoldását. /mti/

...

bb 54. két hideg front csapott át az országon: 10-12 fokot „zuhant”, a hőmérséklet - vasárnaptól lassu javulás kezdődik, több napsütést várhatunk

i cs se vm ká

1966. június 25.

az atlanti óceán felől áramló légtömegek két egymásutáni hidegfrontja csapott át nyugat- és középeurópa felett. az első front már pénteken megérkezett és az egész országban kisebb lehűlést, szórványos záporokat, zivatarokat okozott, a második front viszont már erős, helyenkint viharos széllel zúdult át szombaton a kárpát medencén, mögötte széles esőzóna érkezett. a két hidegfront háttérében mindenütt több mint 10 fokot csökkent a hőmérséklet.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a második hullám budapestet még kora délelőtt elérte és így a reggeli 16 fok jelentette a napi maximum szintet, minthogy délután már csak 13 fokot mutattak a hőmérők. békéscsabán 11 órakor 24, 12 órakor 16 fokot mértek. az ország keleti vidékein a maximumok még 24-25 fokig emelkedtek. a napi középhőmérséklet pénteken 2,5 fokkal meghaladta a sokévi átlagot, szombaton viszont 5-6 fokkal alatta maradt. a balaton feletti levegő szombaton délután 15-16 fokos volt, a víz azonban jobban őrzi a meleget: a pénteki 23 fokról csupán 21 fokig hűlt le. síófokról 50 km-es óránkénti sebességű északi szelet jeleztek a megfigyelők, egyes lökései elérték a 70-80 km-es átlagot is. budapesten ugyancsak mértek 80 km-es sebességű lökéseket.

mivel a két nagy hideghullám után nyugat-európa felett máris emelkedik a légnyomás, számíthatunk arra, hogy a délnyugat-nyugat-európa felett működő anticiklon megerősödik és kiússá kelet felé tolódik, így a kárpát medence valószínűleg az anticiklon hatókörzetének zónájába kerül: több napsütést kapunk, már kevesebb helyen lesznek átfutó jellegű záporok, zivatarok. tehát a szombati mélypontról a vasárnapra várható időjárás már elmozdulást hoz és kezdetét jelenti egy újabb felmelegedési periódusnak. a vasárnap estig szóló előrejelzés szerint a hajnali minimumok 10-15, a délutáni maximumok 16-21 fok között alakulnak ki. /mti/

...

16.56/-n

1700 200

-35-

bb. 60. diplomakiosztó ünnepség kecskeméten

vid sze/gy/cz

1966. június 25.

a kecskeméti felsőfoku óvónőképző intézetben szombaton tartották meg a végzős hallgatók diplomakiosztó ünnepségét. az idén nyolcvan nappali tagozatos és hetvenegy levelező hallgató végzett sikeresen az intézetben. az új óvónők az ország különböző vidékein nevelik, oktatják majd a legkisebbeket. öt óvónő jelölt ért el kiváló eredményt. sebő gyula, az intézet igazgatója három nappali tagozatos és két levelező hallgatónak nyújtotta át a vörös diplomát./mti/

..

bb. 61. megkezdődött dunaujvárosban az úttörők jubileumi dunaturája

vid sze/gy/cz

1966. június 25.

az ország duna-menti városaiból, nagyobb községeiből, továbbá békéscsabáról tíz vízi úttörőcsapat gyűlt össze dunaujvárosban, hogy résztvegyen az innen induló, 220 kilométeres jubileumi duna-turán. ezt a turát az úttörőszövetség alapításának 20. évfordulója alkalmából rendezik.

szombaton délelőtt tartották meg a tábornyitó ünnepséget, majd a pajtások megismerkedtek a várossal, megkoszorúzták az óvárosi szovjet hősi emlékművet.

a jubileumi úttörő duna-túra hétfőn reggel indul el dunaujvárosból tasson át budapestre, majd a végcélhoz: a kisoroszi táborhelyre./mti/

..

e m b a r q o 20.00 óráig !

bb. 62. a belügyminisztérium szervei

sze/gy/la

1966. június 25.

külföldi állampolgár részére tiltott határátlépéshez nyújtott segítség alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezték peter kavalski nyugatnémet állampolgár, wiesbadeni lakost. a vizsgálat folyamatban van./mti/

..

17.16/-n

-36-

17.12 Be

bb. 63. nyári szünet az erkel színházban - június 30-án évadzáró előadás az operaházban

t áe/sze/gy/la

1966. június 25.

az állami operaház két dalszínházában véget ér az évad: szombaton tartották az utolsó előadást az erkel színházban, ahol csajkovszkij remeke: „a hattyúk tava”, fejezte be a sikeres idény produkcióisorozatát.

az állami operaházban június 30-án megy fel utolsójára a függöny. itt romeo és julia történetével zárul az idény. ezen az utolsó előadáson mutatkozik be új szerepében a balettkar ienetséges, fiatal művésze, sterbinszky lászló, akit ezuttal tybalt tobbalt alakítójaként láthat a közönség. ezt követően mindkét színházban megkezdődik a nyári szünet./mti/

..

bb. 64. jubileumi évadát fejezte be a kőszínházban a debreceni csokonai színház együttese

vid pv/gy/la

1966. június 25.

a debreceni csokonai színház társulata szombaton este motiére egyfelvonásosokkal - kénytelen házasság és scapin furfangjai - fejezte be a kőszínházban jubileumi évadát. ebben a kőépületben 1865 október hetedikén gördült fel először a függöny, s a most zárult évad volt sorrendben a századik színházi év. bár a színházépületben becsukódtak a kapuk, a színészek mégsem mennek még szabadságra. az évad tizenhatodik bemutatóját ugyanis debrecenben a nagyerdei szabadtéri színpadon tartják: június 26-án, vasárnap este, - a cigánybáró színrevitelével. ezenkívül még hat szabadtéri előadásra kerül sor debrecenben és nyíregyházán.

a jubileumi évadban a debreceni színház társulata csaknem hatszáz előadást tartott./mti/

..

17.20/-n

-37-

17.12 Be

bb. 65. kedden debrecenben temetik dr. fornet béla professzort
vid pv/gy/La 1966. június 25.

dr. fornet béla egyetemi tanár, a debreceni orvostudományi egyetem 1. számú belklinikájának igazgatója az elmúlt napokban 76 éves korában elhunyt. a neves professzor 36 éven át vezette az 1. számú belklinikát. az orvostudomány több területén uttörő tevékenységet végzett. dr. fornet bélát az egyetem saját halottjának tekintik. temetése június 28-án, kedden délelőtt 11 órakor a debreceni temető gyászjelentéstől eltérően dr. fornet bélát debrecenben helyezik örök nyugalomra a városi tanács által adományozott sírhelyre n./mti/

bb. 66. a nemzetvédelmi minisztérium közli,

a/gy/La
hogy a tanárképző főiskolák nappali és levelező tagozatán egységesen a matematika és fizika írásbeli vizsgákra július 2-án, a főiskolák által meghirdetett időpontban kerül sor./mti/

19.05/-n

bb. 69. időjárásjelentés

pv/gy/La 1966. június 25.

a meteorológiai intézet jelenti szombat este

hűvös, szeles idő

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, néhány helyen átfutó záporral, élénk időnként erős északi-északnyugati szél. hűvös marad az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 16-21 fok között./mti/

19.45/-n

-38-

bb. 67. a fővárosi szabadtéri színpadok igazgatósága közli,
sze/gy/La 1966. június 25.

hogy gluck: don juan című tánjátéka a pécsi balett előadásában a margitszigeti szabadtéri színpadon szombaton este a rossz idő miatt elmaradt. a bemutató jegyei június 28-án, kedden este 8 órára érvényesek. a vasárnap este 8 órára hirdetett előadást megtartják./mti/

..

bb. 68. megjutalmazták a neue zeitung rejtvenypályázat győzteseit

t áe/sze/gy/La 1966. június 25.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodájában szombaton átadták a jutalmakat a neue zeitung rejtvenypályázat győzteseinek. a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetsége hetilapjának olvasói tizenöt héten át kísérték figyelemmel a rejtvenysorozatot. a pályázaton ötszázan vettek részt. a helyes megfejtők között minden héten jutalmakat sorsoltak ki. a győztesek közül a tíz legeredményesebb pályázót külön is megjutalmazták: nyereményük egy-egy kiskönyvtár.

az összejövetelelen ernst räder , az iroda igazgatóhelyettese, és holzmann miklós, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének helyettes vezetője köszöntötte a nyerteseket, akik ezt követően megtekintették az ndk-ról szóló dokumentumfilmeket, majd graber györgy, a neue zeitung főszerkesztője átadta a jutalmakat./mti/

..

-39-

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk 1. az országgyűlés szombati ülése

t zs-tf-sl-ie/ gg,tm,gk/s bs 1966. június 25.

Szombaton délelőtt 10 órakor dr. Beresztóczy Miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklétével folytatta az országgyűlés a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat tárgyalását. az ülés első felszólalója Fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese volt.

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselőtársak!

a második ötéves terv időszakában jelentős előrehaladást értünk el termelőerőink fejlesztésében, a szocialista termelési viszonyok kiterjesztésében és népünk életszínvonalának emelésében. ezekre az eredményekre alapozva, a harmadik ötéves tervben folytatjuk hazánkban a fejlett szocialista társadalom építését, anyagi alapjainak bővítését, növeljük a lakosság életszínvonalát, javítjuk iparcikk- és élelmiszerellátását, valamint kulturális és szociális körülményeit.

népgazdaságunk fejlesztésének központi kérdése az ipar fejlesztése. ez így helyes, sőt törvényszerű, hiszen iparosítási politikánk eredményeként gazdasági életünk fő bázisa ma már az ipar. minél nagyobb eredményeket érünk el az adottságainkkal reálisan számoló iparfejlesztésben, annál megalapozottabban és gyorsabban juthatunk előre egész szocialista építésünkben.

a harmadik ötéves tervben gazdasági erőforrásaink igen jelentős részét, a népgazdaság beruházásainak 46-50 százalékát - mintegy 120 milliárd forintot - az ipar - és építőipar fejlesztésére fordítjuk. ez a nagyarányú befektetés igen nagy kötelezettséget, felelősséget ró iparunkra, az ipari és építőipari vezetőkre, dolgozókra egyaránt. gazdasági életünk fejlesztésének sorsa túlnyomó részt a munkásosztály kezébe van bízva: népünk életszínvonala, jövőnk nagymértékben azon múlik, hogy az iparban hogyan gazdálkodnak az új befektetések csaknem felét lekötő eszközökkel.

nagy felelősség hárul a mezőgazdasági vezetőkre és dolgozókra is, a beruházások 16-18 százalékát - mintegy 44-45 milliárd forintot - a mezőgazdaság fejlesztésére fordítjuk. az ország élelmiszerellátása - s bizonyos mértékben külkereskedelmünk egyensúlya is - attól függ: mennyire gazdaságosan és célirányosan használjuk fel ezeket az eszközöket a korszerű nagyüzemi gazdálkodás megalapozására.

/folyt.köv./

9.35/j

-1-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 1. folyt./-lm

hazánk azok közé az országok közé tartozik, amelyek képesek arra, hogy saját termelésükből elégítsék ki a lakosság növekvő igényeit a legfontosabb élelmiszerekből, sőt ezzel egyidejűleg tekintélyes mennyiségű élelmiszert exportálnak is. ez igen előnyös, s különösen azért kiemelkedő jelentőségű, mert ipari nyersanyagokban viszont szegények vagyunk. lényegében a bauxit az egyetlen olyan ipari nyersanyag, amely viszonylag jelentős mennyiségben található hazánkban. a mezőgazdaság szinte népgazdaságunk egyetlen fő ága, amelynek aránylag kevés importból származó anyagot kell felhasználnia termelésének növeléséhez. ilyen körülmények között nálunk a mezőgazdaságnak lényegesen nagyobb szerepe van a gazdasági életben, mint az ipari nyersanyagokban gazdag országokban.

a mezőgazdaság - amelynek adottságai hazánkban viszonylag kedvezőek - a lakosság élelmiszereivel s az ipar nyersanyagával való ellátásán kívül exportjával fontos szerepet tölt be a népgazdaság más ágainak fejlesztéséhez szükséges vásárlásaink fedezésében is. a fejlett tőkés országokban vásárlásaink igen jelentős részét a mezőgazdasági és élelmiszerexporton nyert devizával fedezzük. a múlt esztendőben a mezőgazdasági és élelmiszer-kivitel révén mintegy 2,3 milliárd devizaforint aktív egyenleghez jutott népgazdaságunk. azt tervezzük, hogy a mezőgazdasági és élelmiszer export-import aktív egyenleg a harmadik ötéves tervben gyorsabban nő. ha terveinket sikerül valóra váltani, öt év alatt - pusztán szocialista viszonylatban - 10-11 milliárd dft aktivumhoz jutunk, amely már jelentős vásárlásokat tesz lehetővé a szocialista országok piacain.

a gazdasági előrehaladás fő bázisa hazánkban az ipar. gazdasági építésünk azonban akkor áll mindkét lábával szilárd talajon, ha sikerül megtalálnunk a legmegfelelőbb arányokat a gazdasági életünk alapját képező két fő ágazat, az ipar és a mezőgazdaság között.

sem az ipart, sem a mezőgazdaságot nem önmagáért fejlesztjük. az iparnak, a városnak szüksége van élelmiszerekre, mezőgazdasági nyersanyagokra, a mezőgazdaság viszont nem fejlődhet az ipar termékei nélkül. különösen így van ez a korszerű nagyüzemi mezőgazdaságban. a harmadik ötéves tervben például a mezőgazdaság által igényelt ipari eredetű anyagok és eszközök felhasználása 32 százalékkal nő.

/folyt.köv./

9.45/j

-2-

RK

parlament

bkk 1. /az országgyűlés...2.m folyt./-lm

a hazai iparnak különösen a gép- és vegyiparnak, az épitőiparnak, a jövőben - mint a terv is számol ezzel - nagyobb figyelmet kell fordítania a mezőgazdasági igények jobb kielégítésére, a mezőgazdaság műszaki fejlesztésére. a vegyiparnak pl. a koncentráltabb hatóanyagú műtrágyák előállítására, az összetett és kevert műtrágyák választékának bővítésére kell törekednie. a mezőgépiparnak korszerű, jó minőségű, üzembiztos gépekkel kell ellátniuk a mezőgazdaságot, komplex géprendszereket kell kialakítania a termelési folyamatok gépesítésére. a mezőgazdasági építkezéseket úgy kell megvalósítani, hogy az épületekben lehetővé váljék a korszerű termelési technológiák kialakítása, a legfontosabb munkafolyamatok gépesítése.

mit nyújt mindezért cserébe a mezőgazdaság? több és jobb élelmiszert a lakosság és a külkereskedelem részére, továbbá több és olcsóbb nyersanyagot az élelmiszeriparnak és a könnyűiparnak. a harmadik ötéves tervben ugyanis a mezőgazdasági termelés 13-15 százalékos növekedését tervezzük, s ez megfelelő alapot nyújt a törvényjavaslatban szereplő igények kielégítésére.

a mezőgazdasági termelés tervbe vett emelkedése kb. 2.6-3 százalékos évi növekedési ütemet tételez fel. ez jóval magasabb annál, amit eddig a magyar mezőgazdaság fejlődésében elértünk. a két világháború között a nagybirtokos és tőkés magyar mezőgazdaság két évtized alatt körülbelül 20 százalékkal növelte a termelést. ez évi 1 százalékos növekedési ütemnek felel meg. az átszervezés előtti évtizedben is legfeljebb 1-1.5 százalékos volt az évi növekedés, a második ötéves tervben pedig kerekén 2 százalékos.

a mezőgazdasági termelés növekedését a harmadik ötéves terv feszítetten irányozza elő. megvalósítása a gazdálkodás további belterjesítését, ezzel összefüggésben az erők összpontosítását követeli meg a legkülönbözőbb posztokon álló mezőgazdasági vezetőktől, s fegyelmezett, jó munkát kíván a mezőgazdaság valamennyi dolgozójától.

a második ötéves tervhez képest a következő öt évben körülbelül 10 százalékkal több befektetéssel fejlesztjük a mezőgazdaságot. hatalmas összeg ez s nagy lehetőséget biztosít, amelyet maximálisan ki kell használnunk. el kell érnünk, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközöket a leglényegesebb feladatok megoldására koncentráljuk. az olyan gyakorlat, hogy mindenüvé juttatunk egy keveset - igen alacsony határfokú lenne.

/folyt.köv./
10.00/j

- 3 -

RM

bkk 1. /az országgyűlés... 3. folyt./-lm

ennek ellenére látnunk kell, hogy mindent egyszerre megoldani nem tudunk. a régi, elavult termelési eszközök kicserélése, az új, korszerű gépek és nagyüzemi épületek megteremtése, a szocialista nagyüzemi rendszer teljes kiépítése hosszabb időt igényel. európa egyik legelmaradottabb mezőgazdaságát örököltük a tőkés földesuri rendszertől. az évszázados elmaradottságot nem könnyű behozni. ez is azt indokolja, hogy akkor cselekszünk helyesen, ha fő figyelmünket azoknak a feladatoknak a megoldására fordítjuk, amelyek a népgazdaság, a lakosság, az export szempontjából a legfontosabbak.

melyek ezek?

- az ország ellátásában továbbra is egyik legfontosabb tennivaló a kenyérgabona-szükséglet fedezése hazai termésből. második öt éves tervünk utolsó két esztendejében már nem kellett kenyérgabonát importálnunk, sőt az 1965. évi termésből még jó egy hónapra elegendő készletünk is maradt. ezt elsősorban a bővebben termő, intenzív buzafajták, - s a termésükhöz szükséges technika - széleskörű elterjesztésével értük el, továbbá azzal, hogy a műtrágya jelentős részét is - mintegy 40 százalékat - erre a termelési célra koncentráltuk.

- az állattenyésztés fejlesztése és az állati termékek termelésének fokozása érdekében a harmadik öt éves tervben is nagy gondot fordítunk a takarmánytermesztésre. megfelelő mennyiségű, jó minőségű és olcsó takarmányok nélkül ugyanis elképzelhetetlen lenne, hogy az állattenyésztés színvonalát jelentősen fejlesszük és termelési költségeit csökkentjük. a szemes- és szálatakarmányok termelésének növekedését a terv úgy irányozza elő, hogy az állattenyésztés egyre szilárdabb hazai takarmánybázisra támaszkodhassék.

- az állattenyésztés termelési értékének növelését elsősorban a takarmányértékesítés további javításával, az anyaállatok jobb kihasználásával, a fajlagos hozamok növelésével és az állategészségügyi szabályok betartásával érhetjük el. az egyes állattenyésztési ágazatok közül legnagyobb mértékben a szarvasmarhatenyésztést kívánjuk fejleszteni. ezt az indokolja, hogy a vágómarha a legbiztosabb tőkés exportcikkünk és a hazai húsellátásban is elég fontos szerepe van.

/folyt.köv./
10.05/j

-4-

M. K.

bkk 1. /az országgyűlés...4. m folyt./-lm

- a második öt éves tervben igen jelentősen előrehaladtunk a kertészeti kulturák fejlesztésében: 81 ezer katasztrális hold szőlő és 101 ezer katasztrális hold gyümölcs telepítésével leraktuk a nagyüzemi árutermelés alapjait. erőforrásainkból azonban lényegében csak az alapozó beruházásokra, a telepítésekre futotta. a termelés és felvásárlás növekedésével a technikai felszereltség, a járulékos beruházások kiépítése nem tudott lépést tartani. a rendelkezésre álló korlátozott anyagi kereten belül mégis eljutottunk odáig, hogy a palántaigényes zöldségfélék korszerű palántanevelővel való ellátottsága 26-27 százalékos, a mezőgazdasági üzemek válogató, csomagoló és átmeneti tároló kapacitással való ellátottsága pedig mintegy 15 százalékos.

a zöldség-gyümölcsstermelés és felvásárlás terv szerinti növelése a harmadik öt éves tervben a mezőgazdaság egyik legfontosabb feladata. a baráti országokkal eddig megkötött hosszulejáratu államközi egyezmények igen kedvező feltételeket biztosítanak a kertészeti kulturák fejlesztéséhez. a szovjetunióba irányuló kivitelünk majdnem háromszorosára növekedhet, de 1970-ig a többi szocialista országba is 30-40 százalékkal több kertészeti terméket szállíthatunk, mint eddig. éppen ezért a kormány nagy figyelmet szentel a kertészeti kulturák megfelelő fejlesztésének. a zöldség-gyümölcs program sikeres megvalósítására a terv a mezőgazdaság területén kerekén 3.3 milliárd forint beruházást irányoz elő, a felvásárlás és feldolgozás területén pedig mintegy 4.2 milliárdot. a kertészeti cikkeket termelő üzemek gazdaságos működéséhez szükséges járulékos létesítmények, berendezések megvalósítása és a feldolgozó kapacitás bővítése jórészt a harmadik öt éves terv feladata. a kertészet fejlesztéséhez rendelkezésre álló erőforrásokat ezért főleg az elmaradt járulékos és kapcsolódó beruházásokra fordítjuk.

az elmúlt években, főleg 1963-ben képviselőtársaim közül sokan itt az országgyűlésen jogos türelmetlenséggel tették szavát: a legsúlyosabb dolognak tartják, hogy a megtermelt értékek egy része a felvásárlás technikai felszereltségének hiányában, vagy szervezetlenség miatt, részben pedig a feldolgozó kapacitás elégtelensége következtében elpusztult, tönkrement. nem azt mondom, hogy az említett 7-8 milliárd forint befektetés - bármilyen hatalmas összeg is ez - a jövőben e téren minden gondunkat maradéktalanul megoldja.

/folyt.köv./
10.15/j

-5-

le

bkk 1. /az országgyűlés... 5. folyt./-Lm

de azt bátran lehet mondani, hogy hasonló gondjaink nagyot fognak enyhülni s jelentősen előre tudunk lépni e téren mind a termelés, mind a felvásárlás és feldolgozás területén. hogy csak az előbb említett példánál maradjak: a palántaigényes zöldségfélék korszerű palántanevelővel való ellátottsága - amit tegnap két képviselőtársam is szorgalmazott felszólalásában - a tervidőszak végére eléri majd a 37-38 százalékot. az eddig telepített és ezután létesítendő gyümölcsösökben a vizellátással, növényvédelemmel, kerítéssel, utépitéssel kapcsolatos járulékos beruházások száz százalékos ellátottságot biztosítanak 1970-re. az állami gazdaságok a téli alma, téli körte termelésük 80 százalékát, a termelőszövetkezetek pedig mintegy 50 százalékát tudják saját maguk válogatni, csomagolni, átmenetileg tárolni.

kertészeti célkitűzéseink megvalósítása érdekében igen fontos az értékesítés biztonságának a fokozása is. ezért a megfelelő üzemi anyagi érdekelttség biztosítása mellett egyre erőteljesebben javítanunk kell a felvásárlás és forgalmazás műszaki feltételeit, mindennek előtt az átvevő raktárhálózat létesítésével, technológiai hűtőterek létesítésével. a terv e célokra a szővosz területén 1.3 milliárd forint befektetést irányoz elő.

korszerű belterjes, mind több és több árut termelő mezőgazdaság megteremtése el sem képzelhető korszerű, fejlett élelmiszeripar nélkül.

az elmúlt tervidőszakban államunk a korábbiánál nagyobb anyagi erőt fordított az élelmiszeripar fejlesztésére. olyan új nagy létesítmények készültek el, mint a nyíregyházi, békéscsabai konzervgyár, a békéscsabai hűtőház, a budapesti sertésvágóhid hűtőháza, a z ipari takarmánygyártás üzemei, a pécsi, a tatabányai tejüzemek, a zalaegerszegi sajtgyár. emellett jelentős rekonstrukciót valósítottak meg a baromfiiparban. a konzervgyári termelői kapacitást a rekonstrukciók révén megkétszerezték.

komoly erőfeszítés történt a felvásárlás technikai fejlesztésére is: a tervidőszak utolsó két évében több állami gabonaraktár épült /összesen 42 ezer vagon/ mint megelőzőleg husz év alatt. nőtt az állami szőlőfeldolgozó- és bortermelőkapacitás is.

e számottevő és nagy anyagi eszközöket igénylő fejlesztés ellenére sem tudtuk behozni a megelőző évtizedek elmaradását. emiatt nem egy területen s nem egy ízben, valamivel jobb mezőgazdasági termés mellett a termények átvétele, raktározása és feldolgozása szinte megoldhatatlan feladatot jelentett és ez többnyire csak gazdaságtalan intézkedésekkel, kényszermegoldásokkal sikerült. /folyt.köv./
10.20/j

bkk 1./ az országgyűlés 6. folyt./s

a tisztelt országgyűlés ezzel kapcsolatban is joggal vár választ arra: milyen lesz a tervezett fejlődés, mik az elgondolások a mezőgazdasági termékek átvétele, tárolása, feldolgozása terén, hogyan szűnnek meg a veszteségek, amelyek az elmúlt években az élelmiszeripar területén is sok jogos kritikát váltottak ki.

a felvásárlás a harmadik ötéves terv időszakában a terv szerint 28-32 százalékkal nő. a felvásárlás előirányzatai összhangban vannak a hazai fogyasztás, az ipar és az export szükségleteivel. mint a törvényjavaslat indokolása hangsúlyozza: a tervidőszakban tovább bővülnek a mezőgazdasági termékek felvásárlásához, tárolásához és feldolgozásához szükséges kapacitások, ennek érdekében az élelmiszeripar fejlesztésére a terv az elkövetkező öt éves tervben 8.2 milliárd forint beruházást irányoz elő. ez 45 százalékkal nagyobb, mint az előző öt év anyagi ráfordítása.

a mezőgazdasági eredetű nyersanyagokat feldolgozó iparágak tervezett fejlesztése átlagon felüli: az élelmiszeripari előirányzat beruházásainak mintegy 80 százalékát ezen iparágak fejlesztésére fordítjuk. leggyorsabban a tartósító ipar fejlődik: a konzervipari kapacitást 42 ezer vagonról 59 ezerre növeljük. négy új hűtőházat építünk és egy további építését megkezdjük. a hűtőtér ezzel 2300 vagonról 6.900 vagonra nő. ezzel a tervidőszak végére jelentősen előbbre jutunk a hűtőtérhiány megoldásában.

gabona- felvásárlás zökkenőmentes lebonyolítása céljából megépítünk további 18 ezer vagon gabonaraktárt. jelentős fejlesztést irányzunk elő a szőlőfeldolgozás, bortárolás és palackozás terén is. a mezőgazdaságban az állami gazdaságoknál, termelőszövetkezeteknél és szakszövetkezeteknél valamint az élelmiszeriparnál, a szőlőfeldolgozást több mint 42 ezer vagonnal, a bortárolóteret 3 millió hl-rel, a palackozást pedig 770 ezer hl-rel kívánjuk növelni.

a mezőgazdasági nagyüzemek korszerű gazdálkodásának kialakítás, megszilárdítása egyre sürgetőbben veti fel a mezőgazdaság és az ipar különböző ágazatai, elsősorban az élelmiszeripar közötti munkamegosztás és együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseit.

/folyt.köv./
10.30/j

a mezőgazdaság szocialista átszervezésével a munkamegosztásban minőségi változás következett be. ipari tevékenységgé vált több, korábban jórészt mezőgazdasági feladat, mint pl. a mezőgazdasági vonóenergia biztosítása /gép- és üzemanyag egyaránt/, bizonyos termékek feldolgozása, tárolása, stb. a mezőgazdaság egyrészt egyre növekvő mértékű ipari fogyasztóvá, másrészt szállítóvá vált. ipari jellegűvé vált az elmúlt években a mezőgazdasági nagyüzemekben a baromfitenyésztés néhány ága, egy-két vetőmagféle, így pl. a hibrid- kukorica vetőmag készítése. jelentősen tovább fejlődött ilyen vonatkozásban több, korábban is ipari tevékenység, főleg a kertészeti termelés körében.

ez a folyamat azonban nem pusztán az ipar és a mezőgazdaság szétválását eredményezi, hanem egyúttal sokrétű egybefonódásukat is. ez érthető, hiszen szövetkezeteink jó része nagyterületű és nagy termelőkapacitású üzem, amelynek tevékenysége nem korlátozódhat pusztán nyers termékek előállítására, a szűk értelemben vett növénytermesztésre és állattenyésztésre. a mezőgazdasági nyersanyagok egy részét ugyanis a termelés helyén lehet a legelőnyösebben végleges ipari feldolgozásra előkészíteni, tartósítani. mezőgazdasági üzemünk jelentős része - éppen a nagy tömegű termelés folytán - továbbá, mert a termékek egy része egyszerű felszereléssel és technológiával feldolgozható - képes is ezt gazdaságosan elvégezni.

a mezőgazdasági termékeket természetesen továbbra is elsősorban állami nagyiparunk dolgozza fel. indokolt azonban, hogy a termelőszövetkezetek feldolgozó tevékenységét kiszélesítsük. szükségessé teszi ezt a szállítási költségek csökkentése, a termelőszövetkezeti tagok rendszeresebb foglalkoztatása is, s ennek révén a tagság jövedelmének biztonságosabbá tétele.

a felvásárlási rendszer jelenlegi szerkezetében nagy probléma - különösen a nyersáru forgalmazásában - hogy a termelőtől a fogyasztóig vezető út indokolatlanul hosszú. ez kedvezőtlen mind a termelők, mind a fogyasztók, mind pedig végső soron a népgazdaság számára.

/folyt.köv./

10.37/j

-8-

éppen ezért a szövetkezetek kiegészítő és szolgáltató tevékenysége megszervezésénél is fontos követelmény, hogy megrövidüljön az áru útja a termelőtől a fogyasztóig. a tervidőszakban olyan gazdaságpolitikai gyakorlat megvalósítása a cél, amely a szükségletek jobb kielégítése érdekében az un. piaci cikkeknel bővíti és erősíti a mezőgazdasági termelőüzemek és a fogyasztók /különösen a nagyfogyasztók/, valamint az ipar közvetlen kapcsolatait. módot kell nyújtani arra is, hogy a termelőszövetkezetek az áruellátás folyamatosságának biztosítása és a hatósági előírások betartása esetén - elsősorban a helyi szükségletek kielégítésére - elárúsító helyeket létesíthessenek és üzemeltethessenek.

a termelőszövetkezetek gazdasági tevékenységének bővítése nemcsak a szövetkezetek, hanem a népgazdaság számára is előnyös. lehetővé teszi olyan nyersanyagok felhasználását, amelyek főleg a könnyen romló zöldség- és gyümölcsfélékből eddig a népgazdaság számára többnyire különösen nagyobb termés esetén elvesztek.

nem arról van szó tehát, hogy a termelőszövetkezetek helyiipari tevékenységének fejlesztésénél a jelenlegi állami akkumulációt csökkentjük. ellenkezőleg: e kiegészítő tevékenységük kiszélesítésével éppen a több termék révén nő a nemzeti jövedelem, ami újabb akkumulációs forrást is jelent a népgazdaság számára. előnyös mindez azért is, mert a jelenlegi szűkös beruházási lehetőségeink között a rendelkezésre álló erőforrások, anyagi eszközök leggazdaságosabb felhasználását eredményezi.

tisztelt országgyűlés!

a mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésében az általam előbb sorra vetett legfontosabb feladatok megvalósítását alapvetően a munkaerőhelyzet és az anyagi- műszaki ellátás mértéke határozza meg.

azzal számolunk, hogy a mezőgazdasági munkaerő csökkenésének üteme - a tavaly bekövetkezett kedvező mérséklődés után - az ezutáni években is mérsékelt lesz.

/folyt.köv./
10.45/j

-9-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.. 9.folyt./d

az ipar intenzív irányú fejlesztése ugyanis nem jár olyan mérvű létszámnövekedéssel, mint eddig, javulni fog a szövetkezeti parasztság anyagi helyzete is, amely szintén csökkentheti az elvándorlást.

a mezőgazdaságban kialakult munkérőhelyzet javítása céljából nagyobb gondot kell fordítanunk a fiatalok visszatartására. falusi ifjúságunk nagyrésze városba törekszik, pedig a korszerű nagyüzemi gazdálkodás kiépítésével a mezőgazdaságban is egyre inkább olyan feltételeket kell és talán tudunk is teremteni, amelyek nem rosszabbak annál, mint amit az iparban, építőiparban, vagy a népgazdaság más területein találhatnak fiataljaink. ma már egyre több az olyan szövetkezet, ahol a kereset is megfelelő. ezért hasznos lenne, ha szövetkezeteink vezetői, a pártszervezetek, a falusi kiszervezetek többet tennének azért, hogy a fiatalok otthon érezzék magukat a szövetkezetben. fiataljaink pedig az általános iskola elvégzése után kapcsolódjanak be minél többen a mezőgazdasági munkába. a mezőgazdaságban is szükség van a legkülönbözőbb szakmákban tanulókrac, s nem járnak rosszul azok, akik ezt a pályát választják. nagyüzemeink segítsék elő a középiskolát elvégző, de tovább nem tanuló fiatalok elhelyezkedését is, törődjenek foglalkoztatásukkal.

a mezőgazdaságban soronlevő munkák elvégzése - a munkacsucok idején is - természetesen a mezőgazdasági dolgozók feladata. azonban a tervezett gépesítési színvonal megvalósulása esetén is a mezőgazdasági dolgozók szorgalma a családtagok lehető legteljesebb bekapcsolódása mellett is - főleg az őszi munkacsucok idején - a mezőgazdaságnak kiegészítő munkaerőkre van szüksége. éppen ezért ott, ahol szükséges, az iskolai szünetekben, de ősszel is, a tanulóifjúság nagy tömegét szervezetteren kell bevonni az összezsúfolódott mezőgazdasági munkákba, főleg a gyümölcs-, szőlő- és zöldségbetakarításokba.

/folyt.köv./

10.50/1

-10-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 10.folyt./s

a korszerű nagyüzemi gazdálkodás erőteljes fejlesztésével, a szövetkezeti közös gazdaságok erősítésével egyidőben továbbra is változatlanul kitartunk agrárpolitikánknak a háttérrel kapcsolatos eddigi álláspontja és gyakorlata mellett. a háttérrel kapcsolatos gazdaságok még hosszú időn keresztül fontos szerepet lesz a parasztcsaládok ellátásában, sőt számos élelmiszerből a város ellátásában, az árutermelésben is. éppen ezért a szövetkezeti tagok háttérrel kapcsolatos gazdaságát továbbra is a közös gazdaságok szerves, kiegészítő részeként kezeljük.

amikor fellépünk minden olyan túlzás ellen, hogy a törvényesen megengedethez képest növeljék a háttérrel földterületet és az állatállományt, ugyanakkor a jövőben is gátat vetünk az olyan törekvéseknek, melyek nem veszik figyelembe az élet reális követelményeit és lebecsülik a háttérrel jelentőségét s annak felszámolására irányulnak. sőt, a háttérrel és egyéb gazdaságok termelőerőinek jobb kihasználása érdekében igyekezünk ellátni ezeket a gazdaságokat a termeléshez szükséges kisgépekkel, szerszámokkal, növényvédőszerrel, szaporító anyagokkal és hitellel is s biztosítjuk számukra a gazdálkodáshoz szükséges egyéb feltételeket is.

tisztelt országgyűlés !

mezőgazdaságunk fejlődése, a törvényjavaslatban foglaltak megvalósítása nagymértékben függ attól, hogyan tudjuk valóra váltani pártunk központi bizottságának a gazdasági irányítás átfogó reformjáról néhány héttel ezelőtt elfogadott határozatát.

természetesen a mechanizmus reformja nem csodaszer, amely minden gondunkat megoldja. termelési céljaink elérése azonban a mezőgazdaságban is igen nagy mértékben függ attól, hogy mennyire tudjuk megjavítani a tervezést, irányítást, általában a vezetés színvonalát.

a reform lehetővé teszi a népgazdaság jobb, központibb áttekintését és irányítását, de egyúttal megnöveli a helyi szervek, vállalatok és gazdaságok önállóságát, öntevékenységet. ezáltal lehetővé válik a központi és a helyi gazdaságfejlesztési célok helyesebb kijelölése, összehangolása, az erőforrások észszerűbb felhasználása.

/folyt.köv./

10.55/1

-11-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 11. folyt./-lm

a mezőgazdaságban a reform leglényegesebb tennivalója - a gazdasági eszközök még hatékonyabb felhasználása révén - az üzemi önállóság olyan anyagi megalapozása, amely lehetővé teszi, hogy gazdaságaink többsége bevételeiből ráfordításai fedezésén túl képes legyen bizonyos mértékig termelését is bővíteni.

a mezőgazdaságban a tervezés fejlesztésével és a felvásárlási árak emelésével már az idén megtörtént a mechanizmus reformjával kapcsolatos első döntő lépés. a kedvező hatás máris érezhető. növekedett a szövetkezetek árdeklődése mindenek előtt a szarvasmarhatenyésztés iránt. erre mutat az is, hogy az eladásra kínált borjak és növendékek igen hamar gazdára találtnak.

különösen kedvező hatást váltott ki a szövetkezeti parasztság körében a központi bizottságnak az az állásfoglalása, hogy a mechanizmus reformja során elősegítjük a garantált munkadíj mielőbbi bevezetését valamennyi szövetkezetben. azt jelenti ez, hogy az évi részesedés nagyobb részét a szövetkezetek már e év közben garantáltan és rendszeresen kifizethetik az elvégzett munka után. nagy horderejű lépés lesz ez. megvalósítása azonban nem olyan egyszerű, ahogyan első pillanatra látszik, mert szorosan egybekapcsolódik a szövetkezetek jövedelem-színvonalát meghatározó ár- és pénzügyi feltételek továbbfejlesztésével.

a garantált munkadíjazás bevezetésével továbbra is érvényben marad pártunk agrárpolitikájának az a sarkallatos elve és helyes gyakorlata, hogy a munkadíjazási formák megválasztását a szövetkezetek belső ügyének tekintjük. szövetkezeteink alkalmazzák továbbra is széles körben az adottságaiknak legjobban megfelelő részesedési formákat: a jól bevált pénzdíjazást és eredményességi díjazást a „nádudvari módszert”, a százalékos művelést és más egyszerűbb ösztönző módszereket.

a gazdasági irányítás továbbfejlesztése természetesen nemcsak nagyobb önállóságot eredményez, hanem nagyobb felelősséget is követel. a termelőszövetkezetek nagyobb önállósága egyben azt is jelenti, hogy növekszik a szövetkezetek vezetőinek és tagjainak felelőssége az ország mezőgazdasági termékek iránti szükségletének kielégítésében, a gazdálkodás hatásfokának a megjavításában.

/folyt.köv./

11.00/j

-12-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 12. folyt./-lm

a harmadik ötéves terv mezőgazdasági feladatai sikeres megvalósításának igen fontos feltétele, hogy a gazdálkodás hatásfokát valamennyi termelőszövetkezetben és állami gazdaságban megjavítsuk. a mezőgazdaságban az utóbbi öt év alatt az egy főre jutó termelés 30 százalékkal emelkedett. a mezőgazdasági termelésben és a munka termelékenységében az utóbbi években bekövetkezett fejlődés ellenére még nagy kiaknázatlan tartalékok vannak. ezek szivós munkával, jobb szervezettséggel, nagyobb anyagi-műszaki megalapozással fokozatosan és eredményesen feltárhatók.

a terméshozamok növelésének egyik fontos tartaléka például az alapvető és korszerű agrotechnikai szabályok betartása. az a tény, hogy sokszor azonos körülmények között is igen nagy az eltérés az egyes gazdaságok eredményei között, arra vall, hogy sok hibát követnek el e téren.

az állattenyésztésben a terv kifejezetten számol azzal, hogy gazdaságaink a termelést igen jelentős részben a szaporulat javítása, a takarmányok jobb hasznosítása, a hízalási idő rövidítése útján a költségek csökkentése mellegg növelik.

a természeti feltételek miatt a mezőgazdaságban még nagyobb szerepe van annak, hogy a termeléshez szükséges anyagok, gépek időben az üzemek rendelkezésére álljanak, mint az iparban. a kombájnra például nyáron van szükség, nem pedig decemberben. a termelési előirányzatok kialakításánál igen komolyan számoltak a műtrágyázás, a talajjavítás, az öntözés, a keveréktakarmány-felhasználás hatékonyságának javulásával. ezért rendkívül fontos, hogy a szövetkezeti parasztság időben megkapja a termeléshez szükséges eszközöket. kérjük az ipari üzemek dolgozóit, az ipari munkásokat, hogy ehhez adjanak megfelelő segítséget. természetesen a mezőgazdasági üzemek vezetőinek és dolgozóinak szakszerűen, gazdaságosan kell felhasználniuk ezeket az eszközöket és anyagokat.

/folyt.köv./

11.05/j

-13-

le

parlament

bkk 1. /az országgyűlés..... 13. folyt./-lm

a gazdálkodás hatásfokának javításában változatlanul egyik fő tartalékunk a munkafegyelem javítása. e téren jócskán van tennivalónk. mezőgazdasági vezetőink - álljanak bármely poszton - követeljék meg a köteleességteljesítést, tartsanak rendet portájukon. szervezzék jobban a termelést, különösen a nyári munka nagy dandárjában: a gabonabetakarításban.

az elkövetkező hetekben nagy munka vár a mezőgazdaság dolgozóira, vezetőire, hogy azt, ami megtermett, minél kisebb veszteséggel betakarítsák és biztonságba helyezték. gazdasági vezetőink s a mezőgazdaság valamennyi dolgozója a rendelkezésre álló technika jobb kihasználásával, jobb szervezőmunkával tegyen meg mindent az elég jónak ígérkező termés betakarításáért, az ország kenyérének biztosításáért.

az eddigi eredmények jó alapot adnak ahhoz, hogy a mezőgazdaságban ezentúl még jobban dolgozzunk s a népgazdaság szükségleteivel összhangban minél többet és olcsóbban termeljünk!

tisztelt országgyűlés!

tervünk sikeres végrehajtása az állami, társadalmi erők összefogását, tervszerű együttműködését igényli. továbbra is munkálkodnunk kell a társadalmunk alapját képező két nagy osztály, a munkásság és a parasztság szövetségének erősítésén, a nemzet valamennyi rétegének összefogásán.

a harmadik ötéves terv a békés építőmunka, a mindennapos munka terve. a bejelentett törvényjavaslat nagy, lelkesítő feladatok megvalósítását tűzi ki célul mind a termelő munka frontján - az iparban és mezőgazdaságban egyaránt - mind a kultúra területén. érdemes, lehet és kell is dolgozni ezekért a célokért, nemcsak a kommunistáknak, hanem minden becsületes hazafinak: az ipari munkásságnak, parasztságnak, értelmiségnek, egyszóval - egész népünknek.

/folyt. köv./
11.10/j

-14-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 15. folyt./-lm

benke valéria tolna megyei képviselő a vidéki ipartele-

pités kapcsán emlékeztetett arra, hogy - bár joggal kifogásolják a vidékre telepítés viszonylag vontatott ütemét - az eddigi eredmények biztatóak, a jövőben azonban mégis gyorsabb tempóban kell folytatni az ipari üzemek, üzemegységek vidékre költöztetését. e munka eddigi előrehaladottságát - mondotta a felszólaló - igazolják a számadatok, amelyek szerint 1930-ban az ipari termelőegységek 60 százalékban budapesten működtek, s így vidékre 40 százalék jutott, a második ötéves tervidőszak végére viszont ez az arány „megfordult”, most az ipari munkásságnak 41.3 százaléka dolgozik a fővárosban, a többi vidéken. a jövőben ezt az arányt - a vidék iparosításának előrelendítésével - továbbra is budapest „hátrányára”, kell alakítani.

enyhülhet ilyenképpen a főváros zsúfoltsága a népesség és a gyárak, termelő üzemek számában egyaránt. helyes tehát a törvényjavaslatnak az az előirányzata, hogy a tervidőszakban budapesten csak korszerűsítő és rekonstrukciós ipari beruházások valósuljanak meg, és - ezek egyes kivételes esetektől eltekintve - a foglalkoztatottak számát ne növeljék, sőt, amennyiben lehetséges, csökkentésük. sajnálatos, hogy ilyen vonatkozásban az előző esztendőben nemegyszer adódtak következetlenségek. ezután nem fordulhat elő az, hogy az ipartelepítés helyes népgazdasági céljait, elképzeléseit aláassa egyes vállalatok - gyári vagy személyi érdekekből eredő - fegyelméletlensége, huzódása a vidékre költözéstől. egyébként ennek a „tartózkodásnak”, voltak más - a jövőben megszüntetendő - okai is, például a többletköltség, amelyet az ipari tárcáknak kommunális beruházásokra kellett fordítaniuk a vállalatok új vidéki telephelyeinek létesítésekor.

két vonatkozásban lát lehetőséget a képviselő az ipar nagyobb arányú vidékre vitelének meggyorsítására. az egyik az új gazdasági mechanizmussal megvalósuló vállalati önállóságon belüli üzemi önállóság amely egészséges formában érvényesülhet vidéken, még akkor is, ha egy-egy nagyvállalat központja, fő üzemel budapesten vagy más városokban vannak. e tekintetben a konkrét ösztönző módozatokat a gazdasági szakembereknek kell kimunkálniuk. másfelől bizonyosan meggyorsítja a vidéki iparosítás menetét, ha változtatnak a kommunális adók eddigi rendszerén, olyan szabályokat szerkesztenek, amelyek ésszerűen osztják meg a vidéki beruházásokkal járó - kommunális és más járulékos anyagi terheket.

tolna megyei képviselőtársal és a maga nevében benke valéria a törvénytervezetet elfogadta, s elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek is. /folyt. köv./
12.15/j

-16-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 14. folyt./-lm

éppen ezért a beterjesztett törvényjavaslatot elfogadásra ajánlom.

Fehér Lajos nagy tapssal fogadott beszéde után Balogh László csongrád megyei képviselő szólalt fel, a tervidő-

szak fontos feladata az export növelése - mondotta és szűkebb hazájából vett számadatokkal érzékeltette az export-termelés volumenét, utalt azokra a lehetőségekre, amelyeket a korábbi-nál jobban kihasználva emelni lehetne a külföldi országokba menő árutételek mennyiségét.

Csongrád megye ipari termékeinek exportja az elmúlt esztendőben 23 százalékkal haladta meg az 1964. évit; a leggyorsabban - mintegy 67 százalékkal - a megye szövetkezeti ipara növelte exportját. 1965-ben csongrád megye kétszer annyi árut adott át a külkereskedelemnek értékesítésre, mint a második ötéves tervidőszak induló esztendejében. Jelenleg a megyéből exportra kerülő áruk értéke meghaladja az évi másfélmilliárd forintot. Megemlítette a képviselő azt is, hogy az idén - az első negyedévről rendelkezésre álló adatok szerint - ugyancsak emelkedik csongrád megye áruexportja; január-márciusban 12 százalékos volt a növekedés az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Javult a termékek minősége, a régebbinél kedvezőbben alakultak a gazdaságossági mutatók, ugyanakkor elvétve érkeznek már reklamációk külföldről.

Felmérések szerint a megye több vállalata fokozni tudná exportját, amennyiben felszámolnának néhány fogyatékoságot, egyik között kellő mennyiségű jeget juttatnának csongrád megyébe, növelnék a raktár- és hűtőtér-kapacitást - mindez elsősorban a mezőgazdaság gondjain enyhítené. Az ipari üzemek termelését viszont folyamatosabb és „rugalmasabb”, anyagellátással, jobb munkaszervezéssel lehetne növelni. A nyersanyag ellátással kapcsolatban Balogh László javasolta, hogy a vállalatok ne negyedévenként, hanem rövidebb időszakonként, például dekádonként kapják meg a zökkenő mentes termeléshez szükséges mennyiséget.

Végezetül a képviselő kérte az illetékeseket, hogy hatóságos intézkedésekkel gyorsítsák meg a csongrád megyében feltárt természeti kincsek, közöttük a földgáz ipari felhasználását. A jelentégi tervek alapján ugyanis csak jó pár év múlva nyílna lehetőség arra, hogy a szentesi és csongrádi gyárak átálljanak a földgázzal való üzemelésre, és ugyan így csupán több év múltán tudnák biztosítani a két város lakásainak gázfűtését.

A törvényjavaslattal a képviselő egyetértett, s az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

11. 17/1

-15-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 16. folyt./s

A népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat vitája ezzel befejeződött. A vitában elhangzott észrevételekre dr. Ajtai Miklós referált.

A terjesztett eszmecsere tapasztalatait összegezve megállapítottam valamennyi felszólaló megaláztatásával, helyesléssel nyugtáztam, hogy a terveldirányzatok reálisak, mértéktartók, mégis meg kellene szűkeznünk a célokat állítanak dolgozó népünk elé. Egyetértettek a képviselők azzal is, hogy a harmadik ötéves tervünk a munka hatékonyságát, a minőség javítását állítja előtérbe, s a fejlődésnek csupán fő arányait, legfontosabb mutatóit szabja meg.

Az országos tervhivatal elnöke ezután részletesen kitért néhány észrevételre. Többször is felmerült a vitában például Budapest túlszűfoltóságának problémája és a vidék iparosításának fontossága. A két kérdés összefügg egymással, hiszen a főváros túlszűfoltósága csökkentésének fontos eszköze Budapesti üzemek vidékre telepítése. Fokozott gonddal kell ügyelni arra, hogy Budapest iparjának fejlesztése ne járjon létszámnövekedéssel. Ha valahol mégis szükséges a dolgozók számának emelése, ez megoldható a másutt nélkülözhető munkások átirányításával. Így összességében a Budapesti iparfejlesztés megoldható létszámnövelés nélkül.

Dr. Ajtai Miklós megemlítette: a gazdaságirányítás rendszerének továbbfejlesztése során lehetőség nyílik a vidéki ipartelepítést ösztönző intézkedésekre. Így például mind a beruházásoknál, mind a telepítések költségeinek fedezésekor olyan anyagi kedvezményeket lehet és kell biztosítani az üzemeknek, amelyek előnyössé teszik iparilag elmaradott vidékeken az ipartelepítést. A kedvezmény akár a kommunális adók, akár a jövedelemelvonás mértékének csökkentésével is érvényesülhet.

Utalt a tervhivatal elnöke arra, hogy a vitában többször is szóba került hazánk energia- struktúrájának átalakulása, s ezzel kapcsolatban a bányászok foglalkoztatottságában várhatólag felmerülő probléma. A szerkezeti változtatás - ahogy ez a felszólalásokból is kicsendült - feltétlenül indokolt és szükséges.

/folyt.köv./

12. 37/1

-17-

le

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 17.folyt./s

az ötéves terv kidolgozásakor a szakemberek is számoltak azzal, hogy foglalkoztatási jellegű nehézségek lesznek majd, elsősorban nógrádban és közép-dunántulon. ezért a kormány utasította az országos tervhivatalt és a nehézipari minisztériumot, hogy a bányavidékeken trösztönként is mérje fel a helyzetet és dolgozzon ki javaslatokat a probléma megoldására, figyelembe véve a képzettségnek megfelelő átírási lehetőségeit, az ipartelepítési elgondolásokat, stb. a felmérés alapján kidolgozandó indítványokkal a kormány ez év második felében foglalkozik és megfelelő határozatokat hoz majd. a javaslatok összeállításakor figyelembe veszik a helyi szervek véleményét és felhasználják az országgyűlési vitában elhangzott javaslatokat, elgondolásokat is.

a lakásépítési terveket érintő felszólalásokra válaszolva dr. ajtai miklós hangsúlyozta: az előirányzatok túlteljesíthetők, a tervezettnél több lakás kerülhet tető alá, ha építőiparunk fejlődését meggyorsítjuk, műszaki színvonalát emeljük, nagy segítséget nyújthat a lakásszám programon felüli növeléséhez, ha az új házigyárak az előirányzottnál korábban kezdenek meg munkájukat, s ha a legfejlettebb építési eljárások térhódítása meggyorsul. a társasház-építési tervek is túlteljesíthetők, mert ez az építési forma máris rendkívül népszerű. az új otthonok építésének üteme fokozható azzal is, hogy az ipari beruházások során a rendelkezésre bocsátott összegekből az érdekeltek lakásokat is építhetnek - elsősorban természetesen az új létesítményben dolgozó szakembereknek.

a mezőgazdasággal kapcsolatos kérdésekre áttérve, a tervhivatal elnöke kiemelte: sokan és joggal tették szövege, hogy számos termelőszövetkezetben munkaerő - gondokkal küzdenek, s általános probléma az elöregedés, a harmadik ötéves terv végrehajtása során jónéhány olyan tényezővel számolhatunk, amely enyhíti a mezőgazdaság munkaerő-problémáit. ilyen tényező például, hogy a tervek szerint a következő esztendőben csökken az ipar elszívó hatása, hiszen az előírások szerint a termelés növekedésének 80 százalékát a termelékenység emelésével kell biztosítani. fokozódik a mezőgazdaság gépesítése is, erősödik a gazdálkodás ipari jellege, s így minden remény megvan arra, hogy növekszik a mezőgazdasági munka vonzóereje, a fiatalok nagyobb százaléka marad otthon a faluban.
/folyt.köv./

12.50/j

-18-

le

parlament

bkk 1./ az országgyűlés ... 18.folyt./s

a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetésével lehetőség nyílik olyan intézkedések megtételére, amelyek anyagilag is érikeltebbé teszik a fiatalokat a mezőgazdasági munkákban.

az országgyűlés most lezajlott vitája alapos okkal állította a figyelmet reflektorfényébe a mezőgazdasági gépkatrész-ellátás fogyatékosait, s a kisgép-ellátásban tapasztalható hiányosságokat. az importból származó alkatrészek folyamatos beszerzését már biztosítottuk, s alaposan meg kell vizsgálnunk, milyen feladatokat kell megoldania a hazai iparnak a még meglevő nehézségek megszüntetésében. javulást eredményezhet egyebek között az alkatrész-ellátás országos népi nyitvántartási rendszerének bevezetése.

a szarvasmarha-férőhelyek számának növelésével kapcsolatban hangzott, hogy a tervelőirányzatok nem tartalmaznak megkötöttségeket, tehát, ha szükséges, a mezőgazdasági beruházásokra szánt anyagi eszközök átcsoportosíthatók, s férőhelyek építésére is felhasználhatók. a műtrágya-ellátás további javítása annak függvénye, hogy a vegyipari beruházások milyen tempóban valósulnak meg.

a népszaporulat aggasztó visszaesése is szóba került a parlamenti vitában. dr. ajtai miklós erre reflektálva közölte: a kormány az elmúlt évben az egészségügyi miniszter vezetésével tárcaközi bizottságot hívott életre, s azzal bizta meg, hogy a népesedési problémákat sokoldaluan, alaposan elemezze, majd munkája eredményéről tegyen jelentést a minisztertanácsnak. a jelentést ez év második felében tárgyalja meg a kormány, s erről megfelelő formában tájékoztatni fogja majd az országgyűlést.

a tervhivatal elnöke válasza végén hangsúlyozta:

a vitában felvetődött javaslatok, gyakorlati tapasztalatokon alapuló észrevételek rendkívül értékes segítséget nyújtanak a harmadik ötéves terv végrehajtásához, hasznos utmutatást adnak előirányzataink teljesítéséhez, sőt túlteljesítéséhez. az eddigi gyakorlatnak megfelelően - az ülészakon elhangzottakat rögzítő jegyzőkönyvek alapján - a kormány minden javaslatot behatóan megvizsgál. ezek közül egyesekkel saját hatáskörében foglalkozik, másokat pedig a szaktárcák, országos főhatóságok hatáskörébe utal, s kötelezi az illetékeseket, a megfelelő intézkedések megtételére.

/folyt.köv./
13.00/s

- 19 -

le

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 19.folyt./s

-kérem, hogy a törvényjavaslatot az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának, továbbá varga károly és németh károly képviselőknek a módosító javaslatával fogadja el az országgyűlés és emelje törvényerőre. befejezésül engedjék meg, hogy idézzem a törvényjavaslat szövegének egy részét „, az országgyűlés... felhívással fordul a munkásosztályhoz, a parasztsághoz, az értelmiséghez, szocialista hazánk minden polgárához :odaadó munkával , alkotó tevékenységgel vigyék sikerre a terv megvalósítását.

dr. ajtai miklós nagy tapsal fogadott szavai után az elnök dr. beresztóczy miklós szavazásra tette fel a terv- és költségvetési bizottság, valamint a varga károly és németh károly képviselők által javasolt módosító indítványokat. a módosításokat az országgyűlés elfogadta. a népgazdaság harmadik ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot - a megszavazott módosításokkal - szintén egyhangu határozattal fogadta el az országgyűlés.

a határozathozatal után szünet következett.

/folyt.köv./

13.10/j

- 20 -

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 20. folyt./-lm

szünet után az országgyűlés vass istvánné elnökletével folytatta munkáját. ekkor került sor a második napirendi pontra, az ipari bizottság jelentésére. az országgyűlés 1965 november 13-1 ülésén klujber lászló képviselő interpellációt terjesztett elő a bauxitbányászok szervezeti hovatartozásának tárgyában. dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszternek az interpellációra adott válaszát az országgyűlés nem fogadta el, ezért ez az ügyrend alapján tanulmányozás végett az országgyűlés ipari bizottsága elé került. a bizottság jelentését gácsi miklós

képviselő ismertette.

vizsgálatának tapasztalatai alapján az ipari bizottság nem javasol változtatást a bauxitbányászok szakmai-szervezeti hovatartozásában. tekintettel azonban az iparág megnövekedett feladataira, megállapítja, hogy a bauxitbányászat fejlesztését és irányítását szervezettebbé, hatékonyabbá kell tenni. ezért javasolja az országgyűlésnek: hívja fel a nehézipari miniszter figyelmét az irányítás megjavítására.

az interpellációnak a munkaügyi kérdésekkel foglalkozó részével kapcsolatban az ipari bizottság megállapítja, hogy a bauxitbányászat fizikai és műszaki dolgozóinak helyzete indoklatlanul rosszabb, mint a szénbányászatban dolgozóké. méltánytalanabb körülmények között élnek, szociális ellátásuk, kereseti viszonyaik kedvezőtlenebbek. az interpelláció óta ugyan történtek már intézkedések, de a szénbányászathoz viszonyított elmaradásukat ezek még nem szüntették meg. a bizottság ezért javasolja az országgyűlésnek, hogy hívja fel az illetékes állami és társadalmi szervek figyelmét a még meglevő különbségek fokozatos megszüntetésére.

a bauxitbányászok szakszervezeti hovatartozását illetően a bizottság azt javasolja, hogy ezt a kérdést a szakszervezetek országos tanácsa vizsgálja felül és tegyen megfelelő intézkedéseket.

gácsi miklós végül bejelentette, hogy az ipari bizottság ezeket a megállapításait közölte az interpelláló klujber lászló képviselővel és dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszterrel, akik a jelentésben foglaltakkal egyetértettek.

az ipari bizottság jelentését az országgyűlés elfogadta.

ezután került sor a harmadik napirendi pontra, dr. szénási géza legfőbb ügyész beszámolójára.

/folyt.köv./

13.20/j

-21-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés...21. folyt./-lm

tisztelt országgyűlés!

két évvel ezelőtti beszámolómban vázoltam a bűnüldöző hatóságok legfontosabb feladatait. ezek közül ma is kiemelkedőnek tartom társadalmi összefogással a büntettek megelőzését, az elkövetett büntettek alapos, gyors felderítését, a jogpolitikai kormányhatározatnak megfelelő differenciált felelősségre vonást, a szocialista társadalmi és gazdasági rendet biztosító büntető jogszabályok maradéktalan és időszerű végrehajtását, a társadalmi ellenőrzés és felelősségre vonás szélesebb kibontakoztatását.

bűnüldöző hatóságaink e feladatok végrehajtásában jelentős eredményeket értek el. örvendetes, hogy bűnüldöző szerveink érdemi munkájának színvonala javult, gyakorlatuk általában mentes a torzulásoktól. a még felfedezhető egyedi hibák sem vezethetők vissza téves eszmei felfogásokra. meg kell jegyezni, hogy néha még ma is találkozhatunk a bűnüldöző szerveket befolyásoló helytelen nézetekkel, amelyek szerint szükségtelen egyes bűncselekmények elkövetőinek büntetőjogi felelősségre vonása. ez a téves szemlélet egyes állami és gazdaságos szerveknél nem egyszer még ma is tapasztalható.

a legfőbb ügyész ezután a bűnözés és a bűnüldözés helyzetéről szólt.

- a bűnözés alakulását vizsgálva meg kell állapítani, hogy a bűnözésben hosszabb idő óta mutatkozó csökkenő tendencia 1962-ben megállt: a bűnözés számszerű alakulását azóta, - különösen 1965-ben - általában a növekedés jellemzi. ez a jelenség mind a bűnügyek, mind a terheltek, mind pedig a megvádolt és a bíróság által felelősségre vont személyek számának növekedésében jelentkezik. ha a terheltek számát 1959-ben 100 százaléknak vesszük, akkor 1962-ben ez az arány 80,7 százalékra csökkent, majd a fokozatos emelkedés eredményeként 1965-ben már 92,5 százalék. legnagyobb emelkedés 1965-ben a népgazdaság elleni büntettek kategóriájában volt. itt a terheltek száma 1964-hez viszonyítva 1965-ben 38,2 százalékkal, a büntettek száma pedig 57,2 százalékkal emelkedett. a turista forgalom fellendült és ezzel összefüggésben több volt elsősorban a csempészás, a vám büntett, az üzérkedés és az embercsempészás. míg az arra hivatott szervek feljelentésére üldözhető - a gazdaságos rendjét sértő - büntettek elkövetői egyes helyeken egyáltalán nem, máshol csak elvétve kerültek bíróság elé.

/folyt.köv./
13.25/j

-22-

fl

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 22.folyt./s

szocialista mezőgazdaságunkban a közös tulajdon védelmének helyzete a jól gazdálkodó termelőszövetkezetekben általában kielégítő. - folytatta. - a közelmúltban lefolytatott vizsgálat azonban azt is mutatja, hogy még mindig előfordul a vagyonvédelem elmulasztása, az ellenőrzés hiánya, az ügyviteli, a bizonylati fegyelem megsértése. hibák találhatók még a melléküzemek erőltetett működtetésében is, amit az egyéni haszonszerzés érdekében nem egy bűnöző elem kihasznál.

- figyelmet érdemel, hogy 1965-ben - 1964-hez viszonyítva - 16 százalékkal emelkedett a társadalmi tulajdon elleni büntettek száma, amely az összes büntettek 60 százalékát teszi ki. a laza ellenőrzés miatt még mindig akadnak olyanok, akik éveken át büntetlenül dézsmálják a társadalmi tulajdont. ilyen volt például a tolna megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat raktárosának esete, aki 1962 májusától 1965-ig büntetlenül sikkasztotta a leltári többletként mutatkozó gabonamennyiséget és ezzel 939.000 forint kárt okozott.

ezután szénási géza arról beszélt, hogy növekedett a közbiztonság és a közrend elleni büntettek, illetve az ilyen büntetteket elkövetők száma. ezért igen fontos feladat kikutatni a bűnözés időszakos emelkedésének okait.

- a bűnüldöző hatóságok továbbra is fontos feladatuknak tekintik az állam biztonságának védelmét. mint a tisztelt országgyűlés előtt ismeretes - mondotta - az 1963-ban hozott amnesztia-rendelet következtében az államellenes bűncselekmény miatt elítéltek csaknem valamennyien szabadlábra kerültek. többségük munkát vállalt, igyekezett beilleszkedni társadalmunkba. közülük azonban néhányan - egy-két esetben csoportba verődve - folytatták rendszerellenes tevékenységüket, amely miatt korábban elítélték őket. ezeket a személyeket újból leleplezték és bíróság elé állították. egyébként 1964-ben államellenes bűncselekmény miatt 216, 1965-ben pedig 330 személyt állítottunk bíróság elé. ez az összes bűncselekményt elkövetők és bíróság elé állított személyek elenyésző töredéke. a számok azt mutatják, hogy a társadalmi renddel szembehelyezkedők száma csekély, s az állam biztonságának szilárdsága folytán ezek is lelepleződnek.

- ifjúságunk tulnyomó része becsülettel megállja helyét a szocializmus építésében, számbelileg csekély hányada azonban a bűnözés útjára tér - folytatta.

/folyt.köv./

13.38/j

-23-

fl

parlament

bkk 1. /az országgyűlés...23. folyt./-lm

a bűncselekményt elkövető fiatalok száma ugyan az ifjúság egészéhez viszonyítva elenyésző - körülbelül 0,8 százalékos, - káros hatása mégsem becsülhető le. továbbra is szükséges tehát a fiatalok bűnözése elleni küzdelmet következetesen folytatnunk. megállapítható, hogy a fiatalok bűnözésének számszerű alakulása 1959-1964. között alig mutat változást. ezzel szemben az elmúlt évben az előző 6 év átlagához viszonyítva a fiatalok bűnözés körülbelül 23 százalékkal emelkedett. ez arra figyelmezteti a fiatalokkal foglalkozó állami és társadalmi szerveket, hogy még hatékonyabban intézkedjenek a bűnözés és az erkölcsi züllés veszélyének kitett korosztályok egészséges fejlődésének biztosítására.

- budapest, világvárosi jellegénél fogva, a fiatalok bűnözésében, - annak számszerű alakulását tekintve - országos viszonylatban különleges helyet foglal el. a fiatalok bűnözés kb egyharmada budapesten történik. ha tekintetbe vesszük, hogy az ország fiatalok lakosságának kb egyhatoda él budapesten, az egyharmad arány nem mondható kedvezőnek. a fiatalok által 1965-ben elkövetett bűntettek elsősorban a személyi javak ellen irányultak /40 százalék/. a társadalmi tulajdont károsító száma 24 százalék volt, s jelentős volt még a személy elleni bűntettek elkövetők száma /14 százalék/ is. különösen a fővárosban emelkedett a garázda fiatalok száma. az erőszakos cselekményeket elkövető fiatalok egyrésze galériákba tömörült. a rendőrség 1963-ban 8; 1964-ben 23 és 1965-ben 25 galériát derített, s számolt fel.

ritkán követnek el politikai bűncselekményt a fiatalok.

a bűnözéshez vezető okok közül változatlanul első helyen kell említeni a családi nevelés hiányosságait, az erkölcstelen, illetve rendezetlen családi környezetből, a családi környezet felbomlásából eredő hatásokat. lényegesen enyhébb a felnőttek káros hatása, a kettős nevelés problémái, az alkoholizmus, az általános műveltség, az iskolázottság hiánya, benső egyéni, pszichikai okok, kalandvágy és ellenséges propaganda.

a bűnözés ellen egyrészt a megelőzéssel, az utógondozás területén az állami szervek és a társadalmi erők bevonásával - másrészt a bűnűldözés útján a nyomozó hatóságok, ügyészségek és a bíróságok részvételével kell küzdenünk. az erkölcsi züllés, a bűnözés megelőzése területén az utóbbi években a hatósági szervek és társadalmi szervezetek munkája összehangoltabbá vált. ugyanakkor a társadalom még mindig nem foglalkozik megfelelően az ifjúságvédelemmel.
/folyt.köv./

13.45/j

-24-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.. 24.folyt./s

megelőzés szempontjából kiemelkedő jelentőségű az utógondozás. a nem kielégítő utógondozás egyik következménye, hogy az intézetekből, börtönökből szabadult fiatalok túlnyomó része abba a környezetbe kerül vissza, amely rá nézve korábban is veszélyes volt, s így gyakori a visszaesés.

a közlekedési balesetekről szólva szénási géza hangoztatta: a gépjárművek számának rohamos emelkedése, a forgalomban résztvevők számának kezdeti tapasztalatlansága, nem utolsósorban a gyalogosok, az utazóközönség vigyázatlansága egyaránt közrejátszik a balesetek gyakori előfordulásában. államunk nagy erőfeszítéseket tesz utaink és vasuti pályáink korszerűsítésére, a balesetek megelőzésére. ennek ellenére 1965-ben - 1964 adataihoz viszonyítva - 23,7 százalékos emelkedés állapítható meg, bár a fővárosban ugyanebben az időszakban 13 százalékkal csökkent a balesetek száma.

a közúti közlekedési balesetek számának csökkenése érdekében tovább kell erősíteni a közlekedési fegyelmet és szigorúan fel kell lépni az alkoholizmus ellen is.

1965-ben, az előző évekhez képest az üzemi balesetek száma 2 százalékkal, a halálos balesetek pedig 10 százalékkal csökkent - folytatta szénási géza. a kedvezőbb adatok ellenére is azt tapasztaljuk, hogy vannak iparágak - a kohó- és gépiparban, textiliparban - amelyekben a balesetek és a halálos balesetek száma nem változott.

sajnálatos, hogy a súlyos baleseteket nem mindig hozzák az illetékesek a nyomozó hatóságok tudomására. a szot elnökségének az idén a kormány elé terjesztett jelentése szerint a műszaki és gazdasági vezetők a balesetek több mint 90 százalékában ma is a sérültet okolják, jöhetnek csak a balesetek 12 százalékában volt megállapítható a sérült dolgozó felelősségének valamilyen formája. a felelősség áthárításában - ahogy ezt már több vizsgálat feltárta - nagy szerepe van a vállalatok anyagi érdekeltségének is, mert a balesetmentes munkavégzés prémiumfeltétel.

dr. szénási géza ezután elmondta, hogy a vádemeléssel bíróság elé vitt bűnügyek száma a beszámolási időszak alatt növekedett. ennek hátrányos következménye, hogy a büntető ügyek jogerős befejezésének időtartama megnövekedett.

/folyt.köv./

13.50/j

-25-

le

le

bkk 1./ az országgyűlés..25. folyt./-lm

az ítélkezés érdemében javulás tapasztalható, hiba azonban, hogy az élet- és testi épség elleni büntettek, - kiváltképp a kísérleti szakban maradt emberölések - miatt kiszabott büntetések túlságosan enyhék voltak, a visszaesők ügyeiben pedig az ítélkezési gyakorlat nem volt kellőképpen differenciált. Leggyakoribb hiba volt, hogy túlzottan figyelembe vették a cselekmény csekélyebb tárgyi súlyát, és az okozott sérelem csekélyebb voltát. szem elől tévesztették az elkövető személyi veszélyességét, s ezért gyakran enyhe büntetést szabtak ki.

a legfőbb ügyész ezután a közel jövőben hatálybalépő törvénytörvénymódosításokkal foglalkozott.

- a tervezett jogszabályi rendelkezések közül kiemelkedőnek tartom azokat, amelyek tovább bővítik a büntetőjogi felelősségrevonást helyettesítő fegyelmi eljárások körét. az állami és szövetkezeti vezetők a jövőben jogosultak lesznek arra, hogy az általuk vezetett vállalatok és szövetkezetek dolgozóinak - a munkaviszonnyal összefüggésben elkövetett, a társadalmi tulajdont kisebb mértékben károsító, valamint egyéb - bűncselekményeit is büntető feljelentés nélkül, fegyelmi hatáskörükben, fegyelmi büntetés kiszabásával bírálják el. ilyen esetekben azonban a fegyelmi határozatot meg kell majd küldeniük az illetékes ügyésznek, aki a határozatot felülvizsgálja és ha a fegyelmi felelősségre vonás a jogszabályi előfeltételeknek nem felel meg, gondoskodik a büntetőeljárás megindításáról.

tisztelt országgyűlés!

az ügyészi apparátus egyik fontos feladata a legfelsőbb államhatalmi szervek - elsősorban az országgyűlés - által alkotott jogszabályok megvalósulásának, gyakorlati alkalmazásának vizsgálata. ezért - egy-egy szakterület átfogó jellegű törvényi szabályozását követően - országos vizsgálatokat tartunk, annak megállapítására, hogy az új rendelkezések miként mentek át a gyakorlatba; a törvény maradéktalan végrehajtására milyen további intézkedések szükségesek, illetőleg melyek azok a jogszabályértelmezési kérdések, amelyekben az egységes gyakorlat kialakítása céljából az illetékes szervek részéről elvi állásfoglalás kiadása látszik indokoltnak.

- az ügyészségek évenként mintegy 7 ezer olyan vizsgálatot tartanak az államigazgatási szerveknél, vállalatoknál, szövetkezeteknél, amelyek során a törvényesség szempontjából ellenőrzik az államigazgatási ügyek elbírálására, a dolgozók munkaviszonyból, vagy szövetkezeti tagsági viszonyból eredő jogaira és köteleességeire, a gazdálkodó tevékenység jogi rendjére, valamint egyéb fontos kérdésekre vonatkozó jogszabályok gyakorlati alkalmazását.

/folyt.köv./

14.00/j

ll

bkk 1./ az országgyűlés... 26.folyt./s

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy következetesen érvényre jut a szocialista törvényesség és a különféle szervek a jogszabályokkal összhangban működnek, mind az államigazgatási apparátusban, mind az állampolgárok ügyeivel foglalkozó egyéb szerveknél erősödött a törvényesítésekkel szembenálló, a bürokratizmust és a kiskirálykodást elítélő közszellem. ez természetesen nem jelenti azt, hogy a törvényesítések sikerült teljesen felszámoljanak, de ma már az esetek többségében jogilag megalapozott helyes döntésekkel találkozhatunk, a törvényesítések száma állandóan csökkenő tendenciát mutat és tudatos, vagy kirívóan durva törvényesítés szinte alig fordul elő. a törvényesítések oka az esetek túlnyomó többségében a jogszabályok nem megfelelő ismerete, vagy helytelen értelmezése. előfordul még a határozatok érdemét nem érintő, de az érdekelteknek mégis sok bosszúságot - és nem egyszer felesleges utánjárást - okozó eljárási törvényesítés, elsősorban az ügyintézési határidők túllépése, vagy az egyébként törvényes döntések sablonos, kevésbé meggyőző indokolása. az utóbbi hiányosságok gyakori forrása egyes szervek túlterheltsége, vagy a rossz munka-szervezés, nemegyszer a hanyagság vagy a felületesség.

- tovább szilárdult a polgári ítélkezés törvényessége is. az ügyészek polgári jogi tevékenysége mindinkább a közérdekű ügyekre terjed ki.

dr. szánási géza ezután ismertette, milyen munkát végeztek és milyen fontosabb tapasztalatokat szereztek az ügyészségek az állami és gazdasági élet egyes kiemelkedő területein a törvényességet illetően. kiemelte: az államigazgatási munka törvényességi színvonalának emelkedését bizonyítja, hogy a tanácsai szervekhez benyújtott ügyészi óvások száma öt év alatt 44 százalékkal csökkent. a törvényességet kedvezően befolyásolta a képesítési rendszer bevezetése, a különféle szakvizsgák kötelezővé tétele, a felettes szervek gyakoribb és alaposabb ellenőrzései, valamint a tanácsai végrehajtóbizottságok egyre hatékonyabb irányító-ellenőrző tevékenysége.

- az ügyészségek évek óta rendszeresen vizsgálják a tanácsai szakigazgatási szerveknél az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi iv. törvény alkalmazását. e vizsgálatok - amelyek általában kedvező eredményt hoztak - felhívták a figyelmet néhány olyan tényre is, amelyek nehezítik az államigazgatási szervek munkáját, illetőleg akadályozzák a törvényesség további megszilárdulását.

/folyt.köv./

14.05/j

ll

parlament

bkk 1. /az országgyűlés.... 27. folyt./-lm

ilyen mindenekelőtt az a jelenség, hogy egyes, nagy gonddal előkészített törvények végrehajtási rendeleteit az illetékes minisztériumok indokolatlanul lassan készítik el, ezzel nem csupán nagyszámu egyedi ügy elbírálását hátráltatják, hanem esetenként törvénytörő határozatok okozóivá válnak. az építésügyről szóló 1964. évi 3. törvény például 1965. január 1-én lépett hatályba, de a telekalakítás részletes szabályait megállapító miniszteri rendelet máig sem készült el. nem jelent még meg a villamosenergia törvénynek a vezetékjog engedélyezésével kapcsolatos szabályokat megállapító végrehajtási rendelete sem, pedig az említett törvény 1963. július hó 1. napja óta hatályban van. emiatt ezekben a kérdésekben a gyakorlatban jogbizonytalanság van.

nehezíti az államigazgatási ügyintézés színvonalának emelését, hogy egyes országos hatáskörű szervek az ellenőrzésnek nem tulajdonítanak jelentőséget és a felügyeleti vizsgálatokat rendszertelenül, nem kellő alaposítással tartják meg. a legfőbb ügyészség megállapította a pl., hogy a vizügyi főigazgató-ság az elmúlt másfél évtizedben egyetlen esetben sem vizsgálta meg alárendelt szerveinél a hatósági ügyintézés, sőt a fellebbezési eljárás során sem mutatott rá az elsőfoku határozatok különböző hiányosságaira.

a szocialista demokrácia fejlődésének jelenlegi szakaszában tovább növekszik a dolgozók küldötteiből álló hatalmi képviselői szervek jelentősége. ennek megfelelően az ügyészi általános törvényességi felügyelet is fokozott figyelmet szentel a helyi államhatalmi szervek, a tanácsok rendeletalkotó tevékenységének. a tapasztalatok szerint ugyanis bármilyen gondosan történjék is a tanácsai rendelet előkészítése, bizonyos idő elteltével a rendeletet felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy az összhangban áll-e még a megváltozott életviszonyokkal, illetőleg az új jogszabályokkal. az elmúlt években számos esetben kezdeményeztük elavult jogszabályok megváltoztatását.

az ügyészi szervek a munka törvénykönyve módosítása óta figyelemmel kísérik az új munkajogi rendelkezések végrehajtásának, valamint a munkaügyi döntőbizottságok eljárásának törvényességét. ez évben országos vizsgálaton mérték fel a munkaügyi döntőbizottságok gyakorlatát. a vizsgálat megállapította, hogy a bizottságok munkájában leginkább azokban az ügyekben tapasztalható törvénytörő gyakorlat, amelyek korábban bírói hatáskörbe tartoztak; tehát a bonyolultabb fegyelmi és kártérítési ügyekben. ilyen ügyekben mind az első-, mind a másodfoku munkaügyi döntőbizottságok még irányításra és szakmai segítségre szorulnak.
/folyt.köv./

14.12./j

-28-

le

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 28.folyt./s

az üzemi balesetekből eredő jogviták elbírálásánál sok helyes döntés mellett néha egészen meglepő is előfordul. így pl. különös döntés született egy vállalat több dolgozójának balatonmelléki hivatalos kiszállását követően. a kiszállás résztvevői napi munkájuk befejezése után vendéglőkben szórakoztak és a mulatozás éjjel körül ért véget. ekkor az egyik felelős beosztású dolgozó ittas állapotban a vállalat motorkerékpárján indult haza, utközben azonban nekiment a járda szegélyének és súlyos sérülést szenvedett. a balesetet a későbbiekben üzemi balesetté nyilvánították - arra hivatkozással, hogy a vendéglőkben „ hivatalos megbeszélés, „-t tartottak s a vállalat ügyeiről is szó esett.

az ügyészi szervek figyelmet fordítanak a mezőgazdasági termelőszövetkezetek működését szabályozó törvényes rendelkezések érvényesítésére is.

az ilyen témakörben végzett vizsgálatok közül különösen fontos és hasznos volt a tanácsai szervek irányító tevékenységének, a tagsági viszonyból eredő jogviták eldöntésének, valamint a tsz.-ek gazdasági melléktevékenységének törvényességi vizsgálata. egészében véve megállapítható, hogy a termelő - szövetkezetek gazdasági fejlődésével párhuzamosan szervezeti működésük tovább szilárdult és egyre jobban kibontakozik a szocialista szövetkezeti demokrácia. a termelőszövetkezetek vezető szervei és az irányítást gyakorló tanácsai szervek körében erősödik a törvényes rendelkezések megtartása iránti törekvés. jól mutatja ezt többek között az is, hogy a tagok és a szövetkezet közötti jogvitákban az anyagi jogszabályok megsértése ritkábban fordul elő. nem ennyire kielégítő azonban a helyzet az eljárási szabályok megtartása terén. a termelő - szövetkezeti tisztségviselők közül még sokan nem látják világosan, hogy az eljárás törvényessége nemcsak az érintett személynek, hanem az eljáró szervnek is érdeke, határozatának megtámadhatatlanságát biztosítja.

érdemes megjegyezni, hogy különösen hiányos a vezető tisztségviselők felelősségének érvényesítése, ami kihat a tagok felelősségérzetére is.

a szövetkezeti demokráciát még mindig zavarja, hogy egyes szervek a tagság elhatározását kívánó kérdésekbe is indokolatlanul beavatkoznak.

mind a szövetkezeti demokrácia érvényesülésének, mind a törvényes működés biztosításának nagy jelentősége van a termelő - szövetkezetek gazdasági feladatainak ellátásában is.
/folyt.köv./

14.25./j

-29-

le

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 29. folyt./-lm

az u.n. gazdasági melléktevékenység vizsgálatának tapasztalataiból most csupán azt kívánom kiemelni, hogy az e téren megállapított törvénysértések - néha visszaélések - bizonyos mértékben visszavezethetők arra is, hogy mind a tagság, mind az állami szervek ellenőrzésében lazaságok vannak. emellett el kell ismerni a gazdasági nehézségek objektív közrehatását és a jogi szabályozás hézagait, tisztázatlanságait is. tapasztalataink szerint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kiegyesíttető-üzemi tevékenységi körének új szabályozása szükséges.

tapasztaltuk egyébként, hogy az utóbbi időben néhány volt kizsákmányoló elérkezettnek látta az időt, hogy vissza követeljen olyan földet, malmot, darálót, házat, stb, amelyet már régóta állami tulajdonba vettek és azt használatra az állami gazdaságoknak, a termelőszövetkezeteknek adtak át. szolnok megyében pl. 1965-ben akartak visszaperelni olyan földeket, amelyek még 1951-ben állami tulajdonba kerültek, azokat az állami gazdaság azóta is használja, azonban a telekkönyvi átvezetés nem történt meg. bács megyében a volt malomtulajdonos 1949-ben államosított malma használatáért öt évre visszamenően 30 000 forintot követelt az azt használó termelőszövetkezettől. egy-egy hibás döntés is hozzájárulhatott ahhoz, hogy néhány volt kizsákmányoló így felbátorodott. mélyszélesen tévednek azonban és elszámították magukat ezek az urak, ha azt hiszik, hogy visszájára lehet fordítani a népköztársaság törvényességét, a rendszer védelmét szolgáló rendelkezéseket.

- az ügyészi vizsgálatok - folytatta a legfőbb ügyész - a vállalatok szerződési fegyelmének figyelemmel kísérése mellett kiterjedtek a minőségi bizonyítványokról szóló jogszabályok végrehajtására is. korábban ugyanis az idevonatkozó kormányrendelet végrehajtása rendkívül fogyatékos és vontatott volt. az elmúlt évben azonban már javult a helyzet. a termelő vállalatok és a kisipari szövetkezetek ma már nagyobb gondot fordítanak a minőségi bizonyítványokkal kapcsolatos jogszabályok előírásainak betartására. a minőségi bizonyítványok a gazdasági reform bevezetése után még jelentősebb szerepet töltenek majd be az ipari termékek minőségének védelmében. ezért kívánatos lenne, ha a minisztériumok is - a belkereskedelmi minisztériumhoz hasonlóan - megvizsgálnák a felügyeletük alá tartozó vállalatok minőségi bizonyítvány szolgáltatási gyakorlatát.

/folyt.köv./

14.32/j

1504 Zee

-30-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 30. folyt./-lm

az ügyészek polgári felügyeleti tapasztalatai azt bizonyítják, hogy mind a vállalatoknál, mind a szövetkezeteknél javult a kárigényérvényesítési gyakorlat, következebben lépnek fel a társadalmi tulajdon megkárosítóival szemben. helyenként azonban még tapasztalhatók a liberális szemlélet maradványai, nemegyszer az ügyészségnek kell felhívnia az egyes gazdálkodó szerveket, hogy a bíróság előtt érvényesítsék igényüket.

- az ügyészi munka legfőbb céljának azt tartjuk, hogy - az állami és társadalmi szervek támogatásával - segítsük az új gazdasági reform megvalósítását. kérem jelentésem elfogadását - mondta befejezésül dr. szénási géza.

az országgyűlés dr. szénási géza beszámolóját jóváhagyólag tudomásul vette.

ezután - negyedik napirendi pontként - került sor kántor lajosné

----- borsod megyei képviselő interpellációjára. az interpelláló dr. ajtai miklóshoz fordult a kérdéssel: van-e lehetőség a sátoraljai helyi járás területén lévő páli házi perlitbánya tervszerű fejlesztésére, termelésének fokozott hazai hasznosítására, továbbá bodrogközben valamilyen mezőgazdasági terméket feldolgozó objektum létesítésére?

/folyt.köv./

14.37/j

1406 Zee

-31-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 31. folyt./s

dr. ajtai miklós közölte, hogy mindkét kérdést alaposan meg kell vizsgálnia a tervhivatalnak, továbbá az érintett szak-tárcáknak. ezért kérte, hogy az interpellációra a vizsgálat befejezése után, 30 napon belül írásban adhasson választ a képviselőnek és az országgyűlés elnökének.

az elnöklő vass istvánné bejelentette, hogy az országgyűlés ügyrendje erre lehetőséget nyújt; ezért dr. ajtai miklósnak az interpellációra adott válaszát az országgyűlés legközelebbi ülésén ismerteti.

az ülészak ezzel befejezte munkáját. vass istvánné erőt, egészséget kívánt a képviselőknek, s az ülést bezárta.
/mti/

--

14.40/j
1516 Lul

-32-

parlament

bkk 1. /az országgyűlés... 32. folyt./-lm

javitások:

16. folytatás első bekezdésének 3. sora helyesen:
.... dr. ajtai miklós r e f l e k t á l t

18. folyt. 2. bek. utolsó sora helyesen:

g é p i nyilvántartási....

19. folyt. első bek. első négy sora helyesen a következőképpen hangzik:

- kérem, hogy a törvényjavaslatot a terv és költségvetési bizottság, továbbá varga károly és németh károly képviselők módosítójavaslataival fogadja el az országgyűlés

és emelje törvényerőre. befejezésül....

kérjük a bekezdés végére idézőjelet írni.

24. folytatás 2. bek. 3. sora helyesen:

résztevők kezdeti tapasztalatlansága.....

28. folyt. második bek. utolsó sora helyesen:

rendelkezések é r v é n y e s ü l é s é r e is.

/mti/

...-

15.00/-n
1517 Lul

-33-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. június 26.

bb 1. begyűjtötték a mészégető kemencéket a Bükkben

vid/sze/m/szf

1966. június 26.

a Bükkhegységi községek, Bükk-szentkereszt, Répáshuta, Bükkzsérc és a többi kis hegyi falu lakóinak már-már kihalóban levő ősi mestersége a mészégetés. a felszabadulás előtt a falvak lakóinak ez adta fő jövedelmét. az utóbbi években erőteljesebbé váló kislakásépítések új életre keltették ezt az ősi foglalkozást. a keletbükki erdőgazdaság engedélyével a savósi tetőn áll egy mészégető kemence, amelyben egyszerre kétszáz mázsa jóminőségű meszet égetnek. egy-egy kemence kiégetése nyolc-tíz napig tart, addig felváltva éjjel, nappal táplálják a tüzet.

a Bükk hegységben a savósi tetőn, valamint az olaszkapunak nevezett részen lévő kemencékben készített meszet részint a falvakban saját építkezéseknél használják fel, részint pedig szekereken az alföldre szállítják. hetenként tíz-tizenöt „meszes”, indul a Jászságba, Hajdúságba és a déli megyékbe. az alföldön nemcsak építkezésre, de a szőlőpermetezésre is szívesen használják jó minőségű a bükki kőből égetett meszet. /mti/

!..-
- 1 -

le

9.15/- szb

24.20